**********MIXED ADC 606
S169 P8 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

DRAUGAS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 09/06/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
September 7,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS –THURSDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 7, 2000

Nr.174
Kaina 50 c.

JAV teismas atims pilietybę iš įtariamo bendryste su naciais lietuvio

Cincinnati-Vilnius, rugsėjo 6 d. (AP-BNS) — JAV Federalinis apeliacinis teismas antradienį nusprendė, kad iš kaltinamo bendradarbiavimu su naciais lietuvio imigranto Algimanto Dailidės turi būti atimta JAV pilietybė.

Pasak JAV teisingumo pareigūnų, A. Dailidė, 79-erių, savanoriu 1941-1944 m. tarnavo Lietuvos saugumo policijoje ir dalyvavo ieškant, suimant ir perduodant okupacinei nacių valdžiai iš geto pabėgusius žydus.

A. Dailidė teigė tarnavęs policijos dalinyje, kuris ieškojo ne žydų, o komunistų. Pasak A. Dailidės, jis turėjo ginklą, tačiau niekada juo nepasinaudojo. A. Dailidės teigimu, jis nežinojo nei apie jo policijos dalinio ryšius su vokiečių kariuomene, nei apie žydų žudynes.

Pasak JAV pareigūnų, A. Dailidė Lukiškių kalėjime apklausdavo žydus prieš perduodant juos naciams.

Pasak A. Dailidės advokato Joseph T. McGinness, jis ketina apskųsti teismo nutartį, kuria patvirtinamas dar 1997 metais Clevelando Federalinio teismo sprendimas atimti JAV pilietybę iš A. Dailidės.

Kaip sakė JAV Teisingumo departamento Specialiųjų tyrimų skyriaus direktorius Eli Rosenbaum, jeigu JAV Aukščiausiasis teismas atmestų apeliaciją, Specialiųjų tyrimų skyrius prašys federalinio imigracijos teisėjo pradėti A. Dailidės deportavimą.

JAV valdžios atstovai siekia atimti iš A. Dailidės pilietybę ir panaikinti federalinio teismo 1955 m. priimtą sprendimą, kuriuo A. Dailidei buvo leista tapti Amerikos piliečiu.

Buvęs nekilnojamojo turto prekybos agentas A. Dailidė dabar gyvena Floridoje.

Apeliacijų teisėjo Eric L. Clay nutartyje rašoma, kad vyriausybės atstovai pateikė įtikinamų A. Dailidės kaltės įrodymų.

Anot kaltintojų, A. Dailidė buvo Lietuvos Saugumo policijos pareigūnas, sąmoningai padėjęs naciams persekioti civilius žydus ir vėliau nuslėpęs savo praeitį, kad 1950 metais gautų vizą įvažiuoti į JAV.

Nepritardamas šiai nuomonei, teisėjas Danny Boggs pareiškė, kad vyriausybė privalės teisme įrodyti savo kaltinimus. Anot D. Boggs, byloje turi būti išspręsti kai kurie faktiniai klausimai.

Anot vyriausybės liudytojo Yitzhak Arad, A. Dailidė ir kiti Saugumo policijos pareigūnai iš kalinių žydų rinkdavo informaciją, kuria remiantis, buvo sprendžiama, kurie kaliniai turi būti paleisti arba nužudyti. „Visiškai nesvarbu, ar Dailidė pats spausdavo gaiduką šioje genocido grandinėje, nes jo veiksmai įrodė, kad jis buvo tos grandinės grandis, susijusi su galutiniu rezultatu — nekaltų civilių žydų mirtimi", rašoma teisėjo E. Clay nutartyje.

Prieš 50 metų prašydamas JAV vizos, A. Dailidė nurodė buvęs eiguliu Vilniuje. Teismui jis teigė nuslėpęs savo tarnybą Saugumo policijoje, bijodamas, kad JAV valdžia jį grąžins į tuo metu Sovietų sąjungos okupuotą Lietuvą.

Kunigo R. Mikutavičiaus žudikus siūloma įkalinti iki gyvos galvos

Vilnius, rugsėjo 4 d. (BNS) — Valstybės kaltintojas Generalinės prokuratūros prokuroras Rolandas Tilindis kunigo Ričardo Mikutavičiaus nužudymo ir jo meno kolekcijos pagrobimo byloje pasiūlė iki gyvos galvos įkalinti nusikaltimo organizatorių — 45 metų Vladą Belecką ir vieną tiesioginių jo vykdytojų — 25 metų Ivaną KvasKovą.

Prieš keletą mėnesių vykusiuose teisminiuose ginčuose prokuroras įkalinti iki gyvos galvos siūlė tik V. Belecką. Tačiau atnaujinus teisminį tardymą ir I. Kvaskovui pareiškus, kad keičia parodymus, jo prisipažinimą ir gailėjimąsi dėl nusikaltimo prokuratūra dabar vertina kaip netekusius prasmės.

Prokuroras taip pat pasiūlė griežtesnę bausmę dar vienam parodymus pakeitusiam teisiamajam — Artūrui Daškovskiui. Anksčiau prokuroras teismui siūlė skirti A. Daškovskiui 17 metų laisvės atėmimo, dabar siūlo atimti laisvę 20 metų.

„Tai, kad šie asmenys už pinigus yra pasirengę padaryti bet kokį nusikaltimą, rodo jų pavojingumą visuomenei", sakė prokuroras R. Tilindis, aiškindamas siūlomas bausmes I. Kvaskovui ir A. Daškovskiui.

Kitam nusikaltimo dalyviui Valdui Puodžiūnui prokuroras siūlo skirti 15 metų laisvės atėmimo bausmę, o V. Belecko sūnėną Rolandą Belecką už nusikaltimo slėpimą nuteisti 1 metams ir 10 mėnesių, tačiau pritaikyti Amnestijos įstatymą ir tikros laisvės atėmimo bausmės neskirti.

„Man šiandien nesinori gyventi. Prašau kitiems teisiamiesiems siūlomas bausmes sumažinti, o man skirti didžiausią. Humaniškumo vardan dar prašau įkalinimą iki gyvos galvos pakeisti sušaudymu", taip antradienį teisme baigė savo paskutinį žodį V. Beleckas. Pirmadienį teisme jis grasino nusižudyti.

V. Beleckas savo kalboje net kelis kartus atsiprašė nukentėjusiųjų — R. Mikutavičiaus artimųjų bei advokato Gedimino Damalako: „Atsiprašau, kam padariau skriaudą. Aš pats kenčiu dėl R. Mikutavičiaus netekties. Apie jį galiu atsiliepti tik pakiliai, jis buvo nuostabus žmogus. Dėl visko kaltas aš, tačiau nesutiksiu, jog buvau visų nusikaltimų organizatorius".

Pasak V. Belecko, byla buvo tiriama neobjektyviai, visi jo parodymai ignoruojami: „Ten, kur prasideda politika, kur yra įsakymas susidoroti, įstatymas praranda galią. Įsitikinęs, kad po kelerių metų paaiškės visa tiesa, jog aš neorganizavau nužudymo. Savo tiesą aš įrodysiu ir aukštesniuose teismuose". Jei būtų paleistas į laisvę, V. Beleckas netgi pažadėjo sugrąžinti pareigūnų nerastą dalį meno kūrinių kolekcijos, pagrobtos iš R. Mikutavičiaus buto prieš jo nužudymą.

Nuotr.: Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis (dešinėje) Vilniaus oro uoste pasitinka Kinijos Liaudies atstovų rūmų susirinkimo nuolatinio komitėto pirmininką Li Peng su žmona. Kęstučio Vanago (Elta) nuotr.

Vilniuje lankėsi didžiausios komunistinės valstybės vadas

Vilnius, rugsėjo 5 d. (BNS) — Vilniaus oro uoste antradienį nusileido didžiausias pasaulyje keleivinis lėktuvas „Boeing 747-400", atskraidinęs Kinijos parlamento vadovą Li Peng.

Vilniaus tarptautiniame oro uoste, kur svečią ir jį lydinčią delegaciją pasitiko Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir Lietuvos garbės sargybos kuopa, toks lėktuvas iki šiol dar nėra nusileidęs.

Li Peng ir jo žmoną oro uoste sveikino apie 50 kinų bendruomenės Lietuvoje atstovų, o prie oro uosto — apie 10 piketuotojų, reikalavusių nepriklausomybės Tibetui. Piketuotojai nebuvo įleisti į oro uosto teritoriją, ir kinų vadas jų nepamatė.

Lietuvos ir Kinijos parlamentų vadovų susitikimas įvyko oro uosto svarbių asmenų (VIP) salėje. Susitikime taip pat dalyvavo užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas ir kiti oficialūs asmenys.

Vienas kinų kompartijos vadovų Li Peng sutrumpino savo planuotą dviejų dienų vizitą iki pustrečios valandos dėl Lietuvos Seime šiomis dienomis vykstančio visuomeninio tribunolo komunizmo nusikaltimams įvertinti. Iš oro uosto jis išvyko atsisakęs bet kokio bendravimo su žiniasklaida.

V. Landsbergis irgi buvo labai lakoniškas su žurnalistais, tepasakęs, kad vertina Kinijos parlamento vadovo vizitą, kaip „įtvirtinimą mūsų parlamentinių santykių aukščiausiame lygyje".

Li Peng vizitas į Vilnių, turėjęs būti oficialus, tapo tik atsakomuoju po V. Landsbergio vizito į Kinijos sostinę Beijing prieš pusantrų metų.

Paklaustas, ar Li Peng vizitas nebūtų turiningesnis, jei būtų trukęs ne pustrečios valandos, o, kaip planuota, dvi dienas, V. Landsbergis atsakė: „Nemanau, kad turinys būtų daug didesnis, galbūt būtų daugiau įspūdžių".

Trečiadienį Lietuvos radijo laidoje „Ryto garsai" V. Landsbergis teigė, jog Kinijos diplomatinės tarnybos, rengdamos Li Peng vizitą į Lietuvą, „dirbo labai keistai". Anot jo, diplomatai siekė perkelti Li Peng vizito datą iš anksčiau planuotos rugsėjo 11 dienos į rugsėjo pradžią. Pakeitus vizito laiką, jis sutapo su rugsėjo 4 d. Seime prasidėjusia Tarptautinio tribunolo komunizmo nusikaltimams antrąja sesija.

Susitikime dalyvavęs Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Arvydas Vidžiūnas įvertino pokalbį su Li Peng kaip „neapsakomai draugišką ir konkretų". Anot jo, „šalia mandagumo frazių, buvo kalbėta mums labai malonių žodžių". Pasak A. Vidžiūno, pokalbyje sutarta, kad „pasaulyje turi būti lygios didžiosios ir mažosios valstybės, ir kiekviena valstybė turi teisę pasirinkti savo kelią".

A. Vidžiūnas leido suprasti išgirdęs Li Pengo patikinimą, kad Kinija neprieštarauja Lietuvos siekiams jungtis į euroatlantines saugumo ir ekonomines struktūras. Pasak A. Vidžiūno, pokalbyje taip pat aptartos ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo plėtros galimybės.

Durys į naująjį Seimą Audriui Butkevičiui uždarytos

Vilnius, rugsėjo 6 d. (BNS) — Už pasikėsinimą sukčiauti stambiu mastu nuteistas Seimo narys Audrius Butkevičius nėra baigęs atlikti laisvės atėmimo bausmės, nustatė Vilniaus apygardos teismas.

Pagal Lietuvos Konstituciją Seimo nariais negali būti renkami asmenys, nebaigę atlikti bausmės pagal teismo paskirtą nuosprendį. Seimo rinkimų įstatymas patikslina, kad Seimo nariais negali būti renkami asmenys, kurie, likus 65 dienoms iki rinkimų, yra nebaigę atlikti bausmės pagal teismo paskirtą nuosprendį.

Trečiadienį Vilniaus apygardos teismo pirmininkas Artūras Šumskas nusiuntė pažymą Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkui Zenonui Vaigauskui dėl Seimo nario Audriaus Butkevičiaus teistumo.

Kaip žinoma, A. Butkevičius ketina kandidatuoti į Seimą Širvintų-Vilniaus vienmandatėje rinkimų apygardoje Nr. 55.

Kaip sakė pats A. Butkevičius, jeigu VRK atsisakys registruoti jo kandidatūrą, jis „automatiškai paduos VRK į teismą". Pasak jo, byla dar neperėjo visų teisingumo instancijų ir dabar yra nagrinėjama Europos Žmogaus teisių teisme Strasbūre. Be to, pasak A. Butkevičiaus, jo byla Lietuvos teismuose buvo nagrinėjama politizuotai, „šiurkščiai pažeidžiant tarptautines normas".

Pasak A. Butkevičiaus, pernai Seimas nepatvirtino jam rengtos apkaltos, todėl, galėdamas būti šios kadencijos parlamente, jis nematąs kliūčių siekti ir vietos naujajame Seime.

Vilniaus apygardos teismo pažymoje pažymima, kad 1998 m. lapkritį A. Butkevičius buvo pripažintas kaltu pagal Baudžiamojo kodekso 274 str. 3 d. už pasikėsinimą sukčiauti stambiu mastu ir nuteistas kalėti 5.5 metų su pusės turto konfiskavimu ir 50,000 litų bauda. Anot pažymos, 2000 m. sausio 17 d. apygardos teismas sutrumpino A. Butkevičiui bausmę iki 3.5 metų. Šių metų kovo 17 d. Vilniaus miesto 3 apylinkės teismas atleido A. Butkevičių nuo likusios laisvės atėmimo bausmės lygtinai, nurodydamas, kad neatliktos bausmės laikas yra 1 metai 1 mėnuo ir 11 dienų.

„Nuteistasis nuo neatliktos bausmės yra atleistas ne galutinai, todėl iki pasibaigiant teismo nuosprendžiu paskirtos bausmės laikui, negali būti laikomas baigusiu atlikti laisvės atėmimo bausmę", sakoma pažymoje.

Žurnalistas prašo iškelti bylą Kauno merui

Vilnius, rugsėjo 6 d. (BNS) — Dienraščio „Lietuvos aidas" Kauno skyriaus specialusis korespondentas Vilius Litvinavičius paprašė policijos iškelti baudžiamąją bylą Kauno merui Vytautui Šustauskui dėl grasinimų smurtu.

V. Litvinavičiaus pareiškime vyriausiajam Kauno miesto policijos komisarui teigiama, kad trečiadienio rytą žurnalistui paskambinęs Kauno meras V. Šustauskas jį šiurkščiai įžeidinėjo, išvadino „žąsinu" bei pagrasino fiziniu susidorojimu. V. Litvinavičius teigia turįs pokalbio telefonu įrašą, kuriame V. Šustauskas jam grasina, jog „tuoj ateis žmonės, kurie su tavim susidoros".

V. Litvinavičius prašo ištirti šį įvykį ir iškelti Kauno merui baudžiamąją bylą dėl grasinimų smurtu.

V. Litvinavičius teigia sulaukęs V. Šustausko grasinimų dėl kritiškų rašinių apie Kauno merą „Lietuvos aide". Trečiadienį dienraštis, be kita ko, teigia, kad V. Šustauskas neatsikratė įpročio girtuokliauti.

Tėvynėje pasižvalgius

*** Pilnutėlėje Seimo konferencijų salėje** pirmadienį prasidėjo Tarptautinio visuomeninio tribunolo, tiriančio komunizmo nusikaltimus, antroji sesija, kurioje norą dalyvauti pareiškė ir du komunizmo gynėjai — 49 metų Vilniaus Gedimino technikos universiteto mokslinis asistentas, filosofijos dėstytojas Jurijus Radovičius ir vilnietis, 29 metų inžinierius Mykolas Okulič Kazarinas. Birželį vykusioje tribunolo I sesijoje ginamosios kalbos iš viso nebuvo sakomos, nes neatsirado norinčiųjų ginti komunizmą. „Gynybos tikslas yra pasiekti, kad kaltinamasis būtų apkaltintas tuo, kuo yra kaltas, o nebūtų apkaltintas kažkuo kitu, ką kažkas pasakė ar sugalvojo. Aš noriu, kad procesas nenukryptų į emocinius kaltinimus", sakė M. Okulič Kazarinas. Pirmadienį buvo patvirtinta tarptautinė tribunolo teisėjų kolegija, kurią sudaro 7 nariai — trys iš Lietuvos, po vieną iš Latvijos, Ukrainos,Vokietijos ir Rumunijos. Teisėjų kolegijos darbe turėjo dalyvauti ir teisėja iš JAV, tačiau ji negalėjo atvykti į Vilnių. Todėl į teisėjų kolegijos narius buvo įtrauktas Kovo 11-osios akto signataras Algirdas Endriukaitis.

*** Anonimas antradienį melagingai pranešė** apie neva užminuotą Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio automobilį. Pranešimą policija patikrino, jis nepasitvirtino. Dėl chuliganizmo fakto iškelta baudžiamoji byla, sulaikytas ir uždarytas į areštinę 35 metų įtariamasis, Antakalnio gyvenamojo rajono gyventojas K. K. Gerokai įkaušęs vyriškis buvo sulaikytas netoli taksofono būdelės, iš kurios skambino į policiją. Tai jau antras atvejis per savaitę, kai anonimai grasina Seimo pirmininkui. Praėjusį antradienį du pasvaliečiai pasipiktino Seimo pirmininko V. Landsbergio pasakyta nuomone apie atlyginimų mokėjimą. Supykęs pasvalietis Virginijus Simonaitis paskambino į Seimo pirmininko sekretoriatą ir pagrasino nušauti V. Landsbergį. Tąkart dėl chuliganizmo Vilniaus miesto apylinkės prokuratūra iškėlė baudžiamąją bylą, pasvalietis buvo apklaustas įtariamuoju, jam pasikirta kardomoji priemonė.

*** Ugnies salvių šventes organizuojančios** bendrovės „Blikas" patalpose Vilniuje antradienį sprogimo metu nukentėjo ir į Vilniaus universitetinę Antakalnio ligoninę buvo paguldyti du darbuotojai. Jų būklė sunki. Kaip manoma, sprogimas nugriaudėjo, užsidegus pirotechniniam mišiniui. Pastatas nukentėjo nesmarkiai, sprogimo banga išdaužė langus. (BNS)

*** Pirmadienį eidamas 81-uosius metus** Švedijoje mirė žymus Lietuvos laisvės kovų dalyvis Jonas Pajaujis. Gegužės pradžioje prezidentas Valdas Adamkus J. Pajaujį apdovanojo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinu, kuris buvo skirtas už asmeninius nuopelnus, ginant Lietuvos laisvę ir jos nepriklausomybę. Švedijoje gyvenantis architektas J. Pajaujis dalyvavo 1941 m. sukilime, vėliau kalėjo nacių Stuthofo koncentracijos stovykloje. Po karo jis apsigyveno Švedijoje, iš kur palaikė ryšį tarp Vakarų ir Lietuvoje likusių rezistentų.

*** Catalonia sostinės „Barcelona" klubas** oficialiai pristatė naują komandos narį — 203 cm ūgio puolėją Artūrą Karnišovą, kuris, kaip žinoma, dėl praėjusio sezono pabaigoje patirtos sunkios kelio traumos negalės padėti Lietuvos olimpinei rinktinei. Kitokių sutrikimų, tikrindami A. Karnišovo sveikatą, „Barcelona" gydytojai neaptiko. Neabejojama, kad iki sezono pradžios krepšininkas visiškai pasveiks. Sutartį su „Barcelona" pasirašius A. Karnišovui, paaiškėjo, kad naująjį sezoną Ispanijos ACB lygoje žais keturi Lietuvos krepšininkai.

*** Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos** vadovas Vaidotas Žukas teigia, kad dėl didėjančios LRT skolos nepavyks sklandžiai rodyti rinkimų kampanijos ir Sydney olimpinių žaidynių. (Elta)

*** Dalis buvusių sovietų KGB pastatų** Vilniuje paskelbti kultūros paminklais. Kultūros ministerijos vertinimu, pasatai, kur buvo įsikūrusios okupacinės valdžios saugumo struktūros, planavusios ir vykdžiusios Lietuvos gyventojų genocidą, turi atmintinę-istorinę bei architektūrinę vertę. (BNS)

*** Nesugebėjusi per 20 mėnesių surasti žudikų** ir bent jau po mirties apginti Panevėžio prokuroro Gintauto Sereikos bei savo garbės, valstybė nutarė pažeminti dar ir jo šeimą. Iš pasalų tamsoje nušauto pareigūno žmona Jūratė ir trys mažamečiai be maitintojo likę vaikai iki šiol veltui tikisi jiems pagal įstatymą priklausančios kompensacijos. Panevėžio apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus vyriausiojo prokuroro 31 metų G. Sereikos byla yra atsidūrusi aklavietėje. Pagal Prokuratūros statuto 71 str., pareigūno, kuris žuvo dėl priežasčių, susijusių su tarnyba, šeimai turi būti išmokėta 120 mėnesių darbo užmokesčio kompensacija. Nužudytojo prokuroro žmona Jūratė Sereikienė dar 1999 m. rugpjūtį kreipėsi į generalinį prokurorą dėl pašalpos išmokėjimo. Iš Vilniaus atėjo atsakymas, kad byloje kol kas sprendimo nepriimta, todėl pensijos ir kompensacijos išmokėjimo klausimas bus sprendžiamas vėliau. (Elta)

KALENDORIUS

Rugsėjo 7 d.: Bartas, Barte, Gilbertas, Palmyra, Pulcherija, Reda.

Rugsėjo 8 d.: Švč. Mergelės Marijos gimimas; Šilinė, Šiluvos Marijos šventė. Adelė, Adrijonas, Daumantė, Gerutis, Klementina, Liaugaudas.

APMĄSTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

JUOZAS GAILA

„Išpiršk man, tetulyte, koks vyrą". „O kokio, dusyte, norėtum?" „Ai, nesvarbu, bet tik būtų su kelnėmis".

Kaip mažai mūsų Lietuva pasikeitė. „Bile tik būtų su kelnėmis" pasikeitė į „kad tik būtų užsienietis". Pasitaike koks ir atiti Lietuvai. Juk vien tik Kaune per metus išduodama per 200 leidimų santuokai užsieny, o pačiam mieste susituokia apie 150 porų, kurių vienas yra užsienietis. Ir nesvarbu, koks jis: gražus, negražus, senas, jaunas, šleivas, kreivas, protingas, neišpruses... Turtingas? Nebūtinai. Štai keli mano pažįstami, vos galą su galu sudurdami Amerikoje, be vargo susirado žmonas Lietuvoje. Amžius? Vienas septyniasdešimtmetį peršokęs, prajuokino gimines, jam peršančius penkiasdešimtmetį persiritusią našlę, pareiškęs, kad nenorįs jokios, vyresnės kaip 27 metų. Giminės paliovė juoktis, kai šis be piršlių autobuse susirado 25-erių metų merginą. O ką į tai jos tėvai, kurie pagal amžių galėtų būti žento vaikais? Tėvui buvo pasakyta, kad duktė išvyksta į JAV globoti ligoto senuko, o motinai duktė prisipažino, kad ji jau lovoje su tuo senuku. Mat mamai buvo lengviau prisipažinti, atrodo, jos atlaidesnės.

Gal kas pasakys, kad tai išimtys, o kad iš Lietuvos masiškai bėga jauni žmonės, tai nenuostabu, juk bėga nuo skurdo. Sunku būtų paneigti, kad šiandieną jaunam žmogui Lietuvoje, net ir aukštąjį mokslą baigusiam, nėra lengva įsidarbinti. O, net gavus darbą, atlyginimas yra mažas, palyginus su kitais Vakarų kraštais. Dėl šios padėties kaltinami valdantieji, ypač konservatoriai, nuskurdinę kraštą. Bet ar iš tikro Lietuvoje toks skurdas, kad mergina stengtųsi bet kokiais būdais patekti į užsienį? O juk bėgti pradėta jau prieš dešimtį metų, kada dar tikėta, kad, atgavus laisvę ir nepriklausomybę, kraštas žengs į gerovę. Juk Lietuva nėra nusiritusi iki tokio skurdo ribos, kaip pavyzdžiui Filipinai, kurių merginos yra užtvindę Interneto ir žurnalų puslapius su pasisiūlymais tekėti ar kitaip aptarnauti užsienio vyrus. Prisiminkime DP stovyklas Vokietijoje. Gyvenome sugrūsti, dažnai visa šeima viename kambaryje. Pamenu, kad Diepholzo stovykloje anglų zonoje, maisto davinys buvo toks menkas, kad mes, moksleiviai, kasdieną buvome pusalkaniai. Įsidarbinti pokarinėje Vokietijoje ir ištrūkti iš pabėgėlių stovyklų, nebuvo galimybės, bet ar mūsų merginos būtų tekėjusios už kažkokio užsiniečio senio, kad iškeliautų į užsienį? Taip pat jos netapo prostitutėmis, kad uždirbtų pinigų. Taigi sunku suprasti, kaip lietuvaitė gali atsidurti Vakarų Europos ar Izraelio viešnamyje. Jei pradžioje kai kurios ir buvo suklaidintos, naiviai patikėjusios, kad užsienyje gaus darbus kaip šokėjos, modeliuotojos, aukles, ir prievarta buvo įgrūstos į viešnamius, tačiau ir dabar, nepaisant rašinių spaudoje, ko išvykusios susilaukia, jos vis tiek vyksta. Motinos kaltina policiją, kad ši nesuranda pagrobtų dukrų, dažnai nepilnamečių, o, pasirodo, tos dukros pačios pasirenka tokį kelią. Jei tėvai nepagailėjo lėšų ir pastangų ieškoti prapuolusių dukrų, tai tose šeimose siaubingo skurdo, privertusio nepilnametę bėgti iš namų, tikrai negalėjo būti. Gal tokių ir nėra daug, gal jų dauguma su slaviškomis pavardėmis, bet kažkaip sunku įsivaizduoti, kad lietuvaitė vyktų pardavinėti save.

Veliausiuose numeriuose žurnalas „Moteris" spausdina pasisakymus lietuvaičių, išsklidusių po platųjį pasaulį. Pasisako: Nomedos, Vidos, Jūratės, Valentinos, Liyos, Albinos, Dianos, Kristės, Daivos, Astos, Editos, Adrijos, Jurgos, Audronės, Giedrės, Žanetos, Loretos, Rūtos, Audros, Eglės, Dalios, Inetos, Vaidos, Žydrūnės, Saulės... Iš kur? O iš viso pasaulio. Štai pasisakymai ištekėjusiųjų už svetimtaučių:

„...nuostabiausias pasaulyje vaikas, mano 4,5 mėn. sūnus, kai miega ir kažką gražaus sapnuodamas šypsosi kaip angelas. Turiu porą valandų, kol pabus, o darbų daug... Esu lietuvaitė, Vokietijoj 4 m., Berlyne beveik 1,5 m. Au-pair praeity, studijas neseniai nusprendžiau nutraukti (užteks lietuviškų). Esu laimingai ištekėjusi už neturtingo pagyvenusio menininko vokiečio. (Na ką, pastatėt ausis?) Esu laiminga, nes šalia manęs du žmonės, brangesni man už viską pasaulyje..."

„Jau 2 metus gyvenu Švedijoje. Esu ištekėjusi už dano ir turime dukrytę. Kartais labai ilgiuosi Lietuvos ir tėvų, tačiau ši šalis man duoda daugiau galimybių pasiekti, ko noriu gyvenime, palyginus su gimtąja. Lietuva visada bus man brangus prisiminimas, tačiau nežadu grįžti vargti, kai vyriausybė apipila žmones tik pažadais".

„Atvykau į šią šalį dirbti kaip Au-pair. Ir po tų košmariškų metų ištekėjau už emigranto iš Latvijos". „Aš taip pat, kaip ir tu, gyvenu JAV jau 2,5 m. Ištekėjau prieš 1,5 m. už emigranto iš Latvijos (tautybė rusas). Būtų malonu susirašyti, mes gyvename MA valstijoje".

„...Aš apsivedžiau su meksikiečiu, esu laiminga, uždirbu gana gerai (šiuo metu Lietuvoj uždirbama labai mažai)... Taip, kad aš nebadauju čia Meksikoje, kaip kiti mano...".

Aš gyvenu JAV jau 3 metus, turiu amerikietį vyrą, bet niekaip negaliu susirasti padoraus darbo. Čia, pietuose, ateivių nemėgsta, visur priima savuosius, o aš, su 2 diplomais ir 3 kalbų mokėjimu, turiu kilnoti dėžes su neišsilavinusiomis 18 metų daugiavaikėmis motinomis".

Ar iš tikro skurdas ar vargas privertė tas merginas apleisti Lietuvą? „Moteris" žurnale jos rašo:

„...Esu jauna (22) ir atkeliavau čia be tėvų, be brolio. Pradžioje viskas buvo labai nemiela, svetima. Lietuvoje buvau aprūpinta viskuom, gal net ir per daug. Abu tėvai mane mylėjo, suteikė viską, ko norėjau ar prašiau, ir brolis padėdavo dideles užgaidas tenkinti. Aš visuomet buvau drąsi ir iš gyvenimo norėjau griebtis kuo daugiau... Apsigyvenau su grupe studentų, ir dirbdavome visi nuo ryto iki vakaro. Nors ir darbo dienos būdavo be galo, be krašto, mes rasdavome laiko ir prie vandenyno nuvažiuoti ir karščiausius kampelius rytinės Amerikos apžiūrėti. Viskas buvo įdomu ir labai didinga. Širdyje niekas nestebino, nes aš visą Europą esu išvažinėjus, tačiau tas žodis Amerika — stebuklingas. ...Mylėsiu Lietuvą kaip savo gimtinę visuomet (aš kiekvienais metais atvažiuoju tėvelių aplankyti, taip pat ir šį rugpjūtį), bet šanso gyventi Philadelphijoje atsisakyti nedrįsiu niekuomet. Per daug pamilau aš svetimą kraštą".

„Svetur esu dar neseniai, taigi kažkokias išvadas daryti sunku. Ką tik buvau Lietuvoje. Viskas taip artima ir miela širdžiai, išskrendant pasidarė taip graudu... Bijau, kad galiu susirgti nostalgija...".

„Man 28. Atvykau į JAV — Čikagą — gyventi tik prieš du mėnesius. Pakol kas mane kamuoja mintys, kaip aš gerai gyvenau Lietuvoje. Buvau sava tarp savų, džiaugiausi kiekviena diena ir dirbau man patinkantį darbą. Amerika man šiuo metu tokia svetima. Įdomu, kaip kitiems. Ar jūsų mintys keitėsi, čia atvykus, ar pripratote prie sintetikos, dirbtinių šypsenų ir viso kito. Ar gyvenimas čia po kiek tai laiko jums įgavo prasmę?"

„Jūs normali. Ir čia tik pradžia. Paskui, po metų, suprasite, kad negalėsite normaliai gyventi nei čia, nei ten. Aš manau, kad mes — sugadinti žmonės".

„...manęs nieks nenubloškė, pati pasirinkau tokį likimą..."

„Vis tik užsienis mane užgrūdino, subrandino, suteikė savarankiškumo. Buvau vienų viena svetimam krašte, tarp svetimų žmonių, žinojau, kad niekas kitas manimi nepasirūpins, kaip kad aš pati..."

Peržvelgęs visus tų lietuvaičių pasisakymus, nerandu, kad jos būtų apleidusios tėvynę dėl skurdo ar neįmanomų gyvenimo sąlygų. Jos drąsios, nebijančios keisti gyvenimo, kartais ir moralinių vertybių sąskaita. Vis tik palikti gimtuosius namus, užmiršti atšvęstus mokyklos šimtadienius, mokytojų linkėjimus, palikti draugus, brolius, seseris, tėvus, senelius ir net savo vaikus, reikia nepaprastos drąsos ir laimės ieškotojo savybių:

„...norėčiau kažką keisti savo gyvenime, norėčiau išvažiuoti, užsidirbti. Mano vaikai jau suaugę ir man nebūtų problemų dėl to. Bet nežinau, nuo ko pradėti, už ko užsikabinti. Aš baigusi aukštąjį mokslą, bet jis nieko vertas užsienyje. Labai norėčiau įsidarbinti Kanadoje..."

Kita ir užsieny blaškosi, ieškodama tos laimės:

„...Aš gyvenu JAV jau treti metai ir gruodžio mėnesį baigsiu mokslus. Tačiau žadu važiuoti į Vokietiją nors trumpam, o po to dar kur nors į Europą. Atsibodo amerikietiško gyvenimo stilius ir, tiesą pasakius, pati Amerika..."

O šita jau po trijų mėnesių laimę atradusi:

„...gyvenu Ispanijoje jau 6 mėn. ir visai nenoriu grįžti į Lietuvą. Nematau tikslo, kai čia jaučiuos: taip lyg visą gyvenimą turėčiau gyventi. Lietuvių čia neieškau, nes žinau, ko atvažiavau ir kas manęs laukia, o ir ispanai labai jau geri žmonės".

Jai pritaria ir vaikinas:

„...gyvenu U.S. Nors kraujas mano lietuviškas, tačiau esu Pasaulio pilietis. Esu kaip katinas iš to animacinio filmuko, vaikštau kur noriu ir kada noriu. Nepripažįstu jokių bendrijų ar sąjungų su tautine atributika. Manau, kad viskas turi būti pagrįsta gyvenimo tikslais, o ne odos spalva ar tautiniu patriotizmu".

Nors viename kitame laiške ir pasisakoma, kad tėvynė yra ten, kur geriau gyventi, kad svarbiau, kad būtum žmogus, bet per daugumos jų laiškus driekiasi Lietuvos ilgesys:

„...O daugelis iš mūsų aš galvoju, jaučia ilgesį būdami toli nuo Lietuvos, o grįžę vėl nori greičiau grįžti atgal į užsienius, ten kur yra pripratę gyventi. Gal ir man teks taip blaškytis kaip dūšelei be vietos. Sako, sunku pirmus dešimt metų. Jo , aš irgi kaip kiti kartais nuo nostalgijos ginuosi šaltibarščiais ir dar prisikepu tarkuotų bulvių..."

„Taip, aš esu mergina, gyvenanti svetimoje šalyje, t.y. JAV, Connecticut valstijoje. Jau bus dveji metai, kai aš esu taip toli nuo namų, taip toli nuo draugų, tėvų... aš ilgiuosi visko, ko nebeturiu, ko nevertinau..."

„Pasakykite, ką darote, kai ilgesys užpjauna? Juo labiau, kad čia ko gero reikės praleisti visą savo likusį gyvenimą, nes gyvenu čia su šeima ir mano vyras čia turi gerą darbą. Sako, tėvynė yra ten, kur tau duoda valgyti, bet aš tuo nenoriu tikėti, vis tiek visada jausiuosi lietuvė..."

„Aš septyni mėnesiai gyvenu Ispanijoj, mano šeima taip pat su manim. Gyvenimas čia gražus ir įdomus, grįžti į Lietuvą nežadam, bet Lietuva visada mano širdy".

„...gyvenu Kalifornijoje, Los Angeles priemiesty, labai gražiame miestelyje San Dimas. Esu ištekėjusi, man 41 metai, auginame dukrytę, kuriai tuoj sukaks treji metai. Esu laiminga savoje šeimoje, bet labai ir labai ilgiuosi savo krašto žmonių, Lietuvos — atrodo gražesnio krašto nėra, kaip mano gimtinė. Bet kurią minutę, jeigu tik vyras sutiktų, palikčiau šią šalį be jokių ilgesnių galvojimų".

Negali nesusigraudinti, skaitydamas apie šių merginų ir moterų Lietuvos ilgesį. Lietuvos, kur „lietus lyja", Lietuvos, kurios ilgėjomės pabėgėlių stovyklose Vokietijoje ir per pusšimtį metų Amerikoje. Negali piktintis ir savo sesėmis bei broliais, kurie ją apleidžia. Gal jie ilgesio kankinami sugrįš, o mes negrįžtame. Nuvykstame į ją apsidairome ir vėl ją paliekame. Mano apylinkėje gyvenąs Nyka-Niliūnas apie savo trumpą viešnagę Lietuvoje rašo: „Visa, kas man kadaise buvo viskas, atrodė mirtinai sužeista, nebesugrąžinamai atimta, fiziškai ir dvasiškai nusiaubta — laukai į šiaurę, vandeniu (ne pavasario!) užlietos pievos, krūmokšniais užaugęs kelias pakalnėn, net padangė. Mūsų sodinti aplink namus medžiai atrodė nebeprakalbinami, neapkabinami ir nebenorintys manęs apkabinti..."

Nekartą ir aš, apsilankęs tėviškėje, stovėjau savo tėvų, senelių neatpažįstamai dingusios sodybos vietoje ir braukiau ašarą, žvelgdamas į telikusią pievą, veltui ieškodamas savo vaikystėje paliktos ir vieškelio dulkėmis amžinai užneštos brydės.

Arnukas Andrijauskas po sėkmingos ausų operacijos.

PIRMA IMPLANTO OPERACIJA LIETUVOJE

Po lemtingos operacijos Arnučiui prasidėjo naujas gyvenimas. Jis vėl gali girdėti, tik turi išmokti kalbėti. Po įvairių tyrimų Kauno medicinos universiteto klinikoje 1998 m. gruodžio 8 d. konsultuota diagnozė — Arnas Andrijauskas, būdamas dvejų metų amžiaus, persirgo infekciniu meningitu, po to atsirado abipusis prikurtimas.

Laimė, kad Kauno medicinos universiteto docentas Kęstutis Povilaitis ir kiti užmezgė ryšius su pačiais geriausiais šios srities Švedijos specialistais, kurie nustatė, kad ne viskas prarasta, kad Arnas sudėtingo aparato pagalba gali girdėti. Klausos atstatymui reikalinga operuoti ir įdėti Cochlear Implant System. Operacija, implantas ir kitos išlaidos sudaro 120,000 litų. Tačiau du trečdalius padengti kaip pirmai tokiai — kochlearinei implantacijai Lietuvoje, sutiko Cochlear AS įmonė, ir pietinės Švedijos Baltijos projektas, tad tėvams reikėjo mokėti 40,000 litų. Bet, neturint santaupų, pradėtas vajus. Aukų rinkimo reikalais tėvams talkino Lietuvos kurčiųjų draugijos Kėdainių skyriaus pirm. Veronika Gilienė.

Operacija įvyko 1999 m. rugsėjo 20 d. Ją atliko prof. Stenn Haris (iš Oslo), asistentai doc. Kęstutis Povilaitis ir dr. Ingrida Ulozienė. Sudėtingą aparatą, atvykęs iš Švedijos, inž. Bengt Almgvist gruodžio 7 d. prijungė Arnui ir su kompiuteriu reguliavo garsą net tris dienas.

Š. m. liepos mėn. Arnuko tėvas Linas dėdei į Ameriką rašo: „Arnukui šiaip tai jam sekasi neblogai. Pasako trumpus sakinius. Girdi visus garsus, net ir tylius, tik ne visus supranta. Nežino, iš kur tas garsas ir ką jis reiškia. Nėra lengva, reikia daug su juo dirbti. Spalio 4 d. Arnui sueis septyneri metai, bet į mokyklą dar neleisime. Reikalinga, kad gerai pasiruoštų, išmoktų kalbėti ir suprastų". **K. Brž.**

KODĖL TYLIME?

Puikiai žinome, kad visoje JAV žiniasklaidoje plačiai minimi įvairių tautybių renginiai ir įvykiai, tačiau niekur netenka užtikti nors menkiausios žinutės apie lietuvius. Kai 1989 metais Atlantą perplaukė trys Lietuvos burlaiviai, „Audra", „Lietuva" ir „Dailė", tai iš tikro buvo istoriškas įvykis, pareikalavęs daug rizikos, drąsos ir sugebėjimo. Kai Clevelande apsilankė išvykos vadovas kapitonas Miniotas su savo dviem kolegomis, jie buvo labai iškilmingai sutikti ir priimti Clevelando miesto administracijos. Deja, sekant mūsų spaudą, kurioje buvo aprašomas tas nepaprastas istoriškas įvykis, beveik visuose straipsniuose buvo nusiskundžiama, kad uoste tų drąsių jūreivių nepasitiko nė vienas žurnalistas, nebuvo nė vienos televizijos kameros. Kodėl? Atsakymas netrukus paaiškėjo, kad vietiniai organiztoriai nesiteikė painformuoti žiniasklaidos. Taigi iš kur žurnalistai ar televizija galėjo žinoti apie tą įpatingą įvykį? Tai nepateisinamas apsileidimas.

Prieš kelias savaites Clevelando italų rajone vyko tradicinis Dievo Motinos Dangun Ėmimo festivalis su tradiciniais itališkais patiekalais, muzika ir programa. Apie tą festivalį plačiai rašė spauda, ilgokai rodė televizijoje. Jau pranešta, kad netrukus bus slovėnų festivalis, o vokiečių rudens šventė visada susilaukia daug pozityvios reklamos. Prieš kelias savaites vyko tradicinis festivalis Clevelando 185-os gatvės rajone, kuriame gyvena nemažai lietuvių ir yra svarbūs lietuviški pastatai, kaip neseniai 80 metų jubiliejų atšventę „Lietuvių namai", „Taupos" kooperatyvas ir „Dirvos" redakcija, tačiau žiniasklaidoje niekas to festivalio nepaminėjo.

Turime veiklių organizacijų, jų tarpe vietinius PLB LB skyrius, kurie organizuoja įvairiai šventes, minėjimus, koncertus, tačiau apie tai niekur jokios žinutės nėra, išskyrus lietuvišką spaudą. Prieš du mėnesius Clevelando Kulas salėje vyko labai įdomus ir originalus net trijų chorų koncertas, kurio klausytis atvyko ir nemažai kitataučių. Deja, ir tos nuostabios naujienos nepasiekė vietinė žiniasklaida.

Stebint mūsų organizacijų veiklą, tenka konstatuoti liūdną faktą, kad valdybų sudėtyje nėra asmenų, kurių pareiga būtų pasirūpinti ryšiais su žiniasklaida ir ieškoti galimybių garsinti Amerikos lietuvių visuomenės kultūrinius ar kitus įvykius. Vasario 16-osios minėjime dalyvavo daug įtakingų asmenų ir Ohio valstijos gubernatūros atstovų, bet ir toji šventė prabėgo nepastebėta. Dažnokai ir mūsų spaudos atstovai yra ignoruojami, tačiau visada laukiam jų pozityvaus atsiliepimo ir įvertinimo. Jei kartais nusiskundžiame, kad priaugančios kartos pradeda „suamerikonėti", tačiau kai kurie pozityvūs Amerikos gyvenimo aspektai privalo pasiekti ir mus, jų tarpe kontaktas su žiniasklaida. Jos dėmesys mūsų veiklai turėtų daug pozityvios įtakos į priaugančias kartas, kurių nutautėjimu pradedame susirūpinti. Organizacijų valdybos, kuriose yra įvariomis pareigomis pasiskirstę asmenys, kaip sekretoriai, pavaduotojai, revizoriai ar organizatoriai, tačiau jau privaloma įvesti „žiniasklaidos propaguotojo" etatą. Amerikos lietuvių nemažėja, paskutiniąisiais metais atplaukus naujausių imigrantų bangoms. Mūsų festivaliai, jubiliejai ir kiti svarbūs visuomenės įvykiai privalo būti paminėti vietinėje žiniasklaidoje. O kas tą gali padaryti, jei ne mūsų pačių iniciatoriai?

Aurelija M. Balašaitienė

• **Aukštoji Panemunė.** Liepos 30 d. Vilkaviškio vyskupas J. Žemaitis, MIC, čia suteikė Sutvirtinimo sakramentą 165 tikintiesiems. Parapijai jau 25 metus vadovauja klebonas kanauninkas Pranas Liutvinas, rugsėjo mėnesį švęsiantis 50 metų kunigystės jubiliejų.

• **Viršužiglis.** Liepos 30 d. čia buvo švenčiami šv. Onos atlaidai. Vilkaviškio vyskupas J.Žemaitis, MIC, Sutvirtinimo sakramentą suteikė 142 tikintiesiems.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė

Administratorius – Valentinas Krumplis

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuotiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-6965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S.Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd. St.
Tel. 773-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami abeoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

OLIMPIEČIUS IŠLYDĖJUS

BRONIUS NAINYS

Išlydėjom šimtą penkis: 62 sportininkus ir 43 palydovus — vadovus, trenerius, gydytojus. Grupė nemaža, kelionė tolima, taigi nepigi ir kaina. Ką už tokią kainą Lietuvos mokesčių mokėtojai gaus? Kiek ta šimtinė nuskurdintam kraštui verta? Kaip jos vertę reikėtų nustatyti? Šalia to, ar toks klausimas iš viso racionalus ir ar jam yra atsakymas? Ar kas nors iš mūsų tokią temą yra nagrinėjęs?

Tokios mintys įsisuko galvon, kai perskaitęs BNS pranešimą apie šiemetinės Lietuvos olimpinės rinktinės beveik tylų išlydėjimą, prisiminiau neseniai „Drauge" skaitytų keletą gana kritiškų pastabų apie Lietuvos sportą aplamai, o vieną, gana stiproką, po prieš porą metų laimėto Europos krepšinio čempionato. Rašinio autorius nesidžiaugė laimėjimu, nes jis buvo iškovotas dviejų brangiai apmokamų Afrikos amerikiečių pagalba. Prisimenu, stiprokas buvo ir atsakymas — požiūris iš kitos pusės: laimėjo ne kažkokia atskirų žmonių grupė, bet mūsų trispalvę nešanti Lietuvos komanda, ir tarptautinėje arenoje tik taip ir buvo užrašyta. Istorijai, per amžius. O be jų, šio įvykio istorijoje Lietuvos vardo iš viso nebūtų. Tad ar ne tai svarbiausia? Todėl, ir olimpiečius išlydėdami, pirmiausia gal ne apie kainą kalbėkim, o klauskim, ką gero šimtas penki Lietuvos atstovai iš Sidnėjaus „olimpo" mums parveš?

Iš Rimo Gadeikos aptarimo „Drauge" (2000.08.01) sprendžiant, šimtu nuošimčių laimei pasisukus į mūsų pusę, galėtumėm laimėti 6-7 medalius, tarp jų — net tris aukso. Jeigu taip įvyktų, Lietuvoje per naktį neliktų nė lašo alaus, pasaulyje nebūtų krašto, kurio spauda neminėtų Lietuvos vardo, ir niekas nebeklausinėtų apie kainą. Bet stebuklų laukti nereikia. Ir pora medalių iškovojus, pridėjus dar kelias vietas pasaulio sporto garsenybių pirmame dešimtuke, Lietuvos laimėjimu jau galėtumėm didžiuotis. Didžiavomės Barcelonoje iškovotais disko metėjo Romo Ubarto aukso ir Lietuvos krepšinio rinktinės bronzos medaliais, džiaugėmės ir Atlantoje krepšininkų laimėtu vieninteliu bronzos medaliu, nes iš vos ne dviejų šimtų tose olimpiadose dalyvavusių tautų daugiau kaip pusė nė vieno medalio nelaimėjo. Ko daugiau dabartinėmis Lietuvos ekonominio gyvenimo sąlygomis galėtumėm ir norėti, nes ir iš tokios padėties sportas dar sugeba likti pats didžiausias Lietuvos vardo garsintojas pasaulyje.

Tiesa, reikia pripažinti, kad okupacijos laikais, ypač paskiausiais metais, pasaulinėse olimpiadose bei tarptautinėse varžybose lietuviai daugiau medalių išsikovodavo, bet pasaulis juos dėjo į pavergėjo krepšį. Aukso medalį krepšinio varžybose Seule Maskvai laimėję keturi lietuviai ir vienas latvis — varžybų eigoje ne kartą tik jie aikštėje ir tebuvo — pasauliui buvo šaunūs rusų jaunuoliai. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos vadovybė net protestą rašė, kai JAV - sovietų „draugystės" varžybose Seattle geriausiu krepšinio žaidėju buvo pripažintas „The Russian Arvydas Sabonis". Mat komunizmo garsinimui okupantas sudarydavo geriausias sąlygas, viliodamas jaunimą sportuoti specialiomis privilegijomis viduje ir ypač išvykomis į užsienį. Nors mums ir nemiela, bet teisybės vardan reikia pasakyti, kad Barcelonoje ir Atlantoje Lietuva tuo palikimu labai stipriai naudojosi. Nors dar šiek tiek bus jo ir Sidnėjuje, ypač tarp vadovų, bet daugumas sportininkų jau nepriklausomos Lietuvos „gaminys". Dėl to jų gero pasirodymo būtinybė žymiai sureikšmėja.

Be abejonės, Lietuvos olimpinė rinktinė galėjo būti stipresnė. Arvydas Sabonis, Žydrūnas Ilgauskas, Artūras Karnišovas Lietuvos krepšiniui gal ir sidabro medalį būtų iškovoję, kuris Barcelonoje, o ypač Atlantoje, tik dėl nesėkmingų burtų išslydo. Bet jų nėra, ir dėl rimtų priežasčių, nes, sužeidimams pasikartojus, jų milijoninės karjeros čia pat būtų baigtos. Ar tokios rizikos iš jų mes galime reikalauti? Tačiau didesnis Lietuvos valdžios, o taip pat ir visuomenės dėmesys mūsų olimpiečių pasiruošimui galėjo sudaryti žymiai geresnes sąlygas, daugiau lietuvių sportininkų surasti ir užsienyje. Atrodo, kad jų laimėjimais mes norime džiaugtis, prie jų paruošimo nė piršto nepridėję, ir mokame garsiai prieš juos triukšmauti, kai norimų laimėjimų iš varžybų jie neparveža. Negaili mūsų valdžios pinigų savo išlaidžioms turistinėms kelionėms, vos ne kasdien būriais skraidydamos po pasaulį, Lietuvai nė už centą naudos neparveždamos, o sportininkai medaliams laimėti į tarptautines varžybas dažnai pinigų patys turi susielgetauti ir dar gauti į kailį, kai, varganomis sąlygomis varžęsi, medalių nelaimi. Ir ta istorija ne nauja: nei Lietuvoje, nei išeivijoje. Tiesa, šiuo atveju reikia pagirti Lietuvos vyriausybę, ypač premjerą Kubilių, už pažadėtas premijas medalių laimėtojams. Bet ar premijos tik medalių laimėtojams? Ar ketvirta, penkta, šešta vieta tarp pasaulio garsenybių jau nieko nebeverta, kai nuo medalistų pasekmių jos tik šimtosiomis sekundžių ar milimetrais atsilikę. Kažin, ar nevertėtų premijuoti visus 62 sportininkus ir bent jų pagrindinius trenerius. Juk pasiruošimui jie visi daug darbo, laiko, kantrybės, sveikatos ir net savo lėšų skyrė. O sumanus Lietuvos olimpinio komiteto pirmininkas Artūras Poviliūnas Lietuvos iždui daug pinigų sutaupė, jeigu neklystu, olimpinės komandos reikalams parūpindamas jų iš kitų šaltinių. Premijoms lėšų galėtų skirti ir verslininkai bei kiti turtingesni žmonės, ypač valdžios kėdėse prasikūrę politikai, kuriems langus į užsienį kartais tik sportininkai ir atidaro. Atsimename — Argentinos prezidentas ne daug apie Lietuvą žinojo, tačiau, aukštus svečius iš Lietuvos pasitikdamas, pirmiausia aiškino, kokia garbė būtų Argentinai nugalėti Lietuvos krepšinio komandą. Daugelis Vakarų pasaulio politikų prieškarinio laikotarpio nepriklausomą Lietuvą žino tik iš Dariaus-Girėno skrydžio ir iš dviejų Europos čempionatų krepšinio aikštėse. Amerikiečiai — iš boksininko Sharkey (Žukausko), o europiečiai — dar iš stalo teniso žaidėjų ir šachmatininkų. O kiek dabartinę nepriklausomą Lietuvą išgarsino akrobatinio skraidymo pasauline garsenybe tapęs Jurgis Kairys? Taip pat jau čia minėti krepšininkai, o šalia jų — buriuotojai, irkluotojai, dviratininkės, vasaros ir žiemos sporto deja, dar labai negausūs kiti lengvaatletai, dailiojo čiuožimo pora. O gal neužmiršom ir JAV lietuvių krepšininkų Lietuvą garsinusių išvykų į Pietų Ameriką, Australiją, vadovautų dabartinio prezidento Valdo Adamkaus, o dar Vokietijos stovyklų laikais jų išvykos į Prancūziją? Gal ir negražu klausti, bet — neišlaikau: kiek panašių nuopelnų gali prisiskirti ir save dabar labiausiai blizginantys politikai? Ir ne tik pro langą į pasaulį žvelgiant, bet ir savybėje išeivijos lietuviškais reikalais besirūpinant. Čia, JAV, lietuvių sportininkų ruošiamos varžybos net po 400 vaikų sutraukia, marčiulioniukų viešnagė Šiaurės Amerikoje, „Lituanikos" jaunųjų išvyka į Lietuvą yra tvirti lietuvybės išlaikymo daigai, bent šiokia tokia atpsara kosmopolitų dabar sėjamai tautos naikinimo sėklai. O kokiu garsu po Čikagą tebeaidi šiemet auksines sukaktuves švenčiantis „Lituanicos" futbolo klubas?

Ir atsakymas į tą negražų klausimą būtų tik toks: Lietuvos garsinimo viršūnėje sportininkai stovi tvirčiausiai. Ir, nepaisant, kaip ir iš kur jie atsiranda, pigiai ar brangiai apmokami, svarbu, kad po mūsų trispalve jie Lietuvą į pergalę veda. Juk ir Vytautas Didysis Žalgirio mūšiui laimėti nemažai samdytų karių naudojo. Be jų gal jau seniai nė Lietuvos nebebūtų buvę. Tokie Lietuvos vardo garsintojai buvo Europos čempionato laimėtojai krepšininkai, tokie pat jos garbės gynėjai bus ir mūsų olimpiečiai Sidnėjuje. Ir ne tik laimėtais medaliais. Milijardams žmonių televizijoje stebint, su Lietuvos trispalve jie žygiuos pro garbės tribūną (gal šiais metais ir Amerikoje televizijos skelbimai jų nebeuždengs), medalius laimėję stovės ant pakylos, kai trispalvė kils į padangę ir garsiai skambės Lietuvos himnas. Va, čia yra tikrasis, mūsų sportininkų kraunamas ir Lietuvai dovanojamas, turtas, vertas daug didesnės kainos, negu iki šiol mes už jį mokėjom. Už ketverių metų vėl olimpiada. Į Lietuvos sportininkų paruošimą atkreipkime didesnį dėmesį.

Rugsėjo 4 d. iš Vilniaus oro uosto į XXVII vasaros olimpines žaidynes Sidnėjuje buvo palydėta geriausia Lietuvos žaidimų komanda — vyrų krepšinio rinktinė. Kartu su krepšininkais į Australiją išvyko boksininkai, džiudo imtynininkai, šaulė, stalo tenisininkas ir lengvaatlečiai. Kęstučio Vanago nuotr. (Elta)

EPIDEMIOLOGŲ KONGRESAS

Rugpjūčio 24 d. Kauno Medicinos universiteto patalpose atidarytas tarptautinis epidemiologų sąjungos Europos regiono kongresa, kuriame dalyvavo apie pusantro šimto profesorių iš Vakarų ir Rytų užsienio valstybių, taip pat Lietuvos medicinos įstaigų.

Atidarymo dieną kalbėjo Pasaulio sveikatos organizacijos ir Tarptautinės epidemiologų sąjungos atstovai, Kauno Medicinos rektorius prof. Vilius Garbauskas ir kt. Trijų kongreso dienų trukmės metu skaityta daugiau kaip šimtas pranešimų apie visuomenės sveikatos apsaugą, sveikatos politiką, epidemiologijos ateitį, infekcines bei lėtines ligas ir kitomis temomis. Tokio pobūdžio kongresas Lietuvoje surengtas pirmą kartą. (KD)

Danutė Bindokienė

Prasideda olimpinis bruzdesys

Anksčiau tik viena kita užuomina praskrisdavo, kad artinasi olimpiados metas, bet viskas atrodė dar toli — ir laiko, ir atstumų atžvilgiu. Juk Australija — ne Europa, Kanada, Amerika. Daugeliui tai egzotiškas, nedaug pažįstamas, nematytas kraštas su šuoliuojančiomis kengūromis ir eukaliptų šakose snaudžiančiomis koalomis. Jau, rodos, užtenka mums — lietuviams — perprasti, kad toje tolimoje Australijoje gyvena ir nemažas mūsų tautiečių skaičius, ir net Pasaulio Lietuvių Bendruomenė savo atstovu Lietuvoje vieną „australietį" pasirinkusi.

Antra vertus, šįmet ne vien dėl vasaros olimpiados Australija mums priartėjo, bet dar svarbiau Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, kurio pasiruošimo darbai sparčiai eina prie pabaigos, kad iki Kalėdų viskas būtų atlikta. Kadangi ne tik lietuviškasis jaunimas tuo metu į Australiją rinksis, bet ir nemažai vyresniųjų pasinaudos proga pamatyti tą tolimą žemyną, Australija visiems „gerokai priartės". O tuo tarpu dėmesio centre — vasaros olimpiada.

Norime tikėti, kad šį kartą bent televizijos programose galėsime pasigėrėti viso pasaulio atletų pastangomis, besivaržant dėl pirmųjų vietų, aukso, sidabro, bronzos medalių ir progos patiems sužibėti, savo tėvynei prie kepurės plunksną prisegti. Bet ko gero pagrindinės tų televizijos laidų žvaigždės bus reklamos, paprastai praryjančios didžiausią programoms skirto laiko dalį ir savo šešėliu pridengia įvykius, kuriuos žiūrovai trokšta pamatyti.

Per pastarąjį dešimtmetį vykusių žiemos ar vasaros olimpiadų metu mus, lietuviams, didžiausią įspūdį — ir malonumą — sudarė, kad Lietuvos atletai į aikštę įžygiuodavo su trispalve, o jų laimėjimai, jeigu tokių pasiekdavo, buvo užregistruojami savos tautos vardu. Juk dar neseniai tuos laimėjimus pasiglemždavo sovietinė imperija, rinkusi ir sau priskyrusi iš visų okupuotų kraštų tai, kas tik juose buvo geriausia. Šiandien, be abejo, mes nežinome, ar lietuviams iš olimpiados Australijoje apskritai pavyks grįžti su bet kokiu medaliu, tačiau mes jais vis tiek didžiuojamės, jų pastangas įvertiname ir linkime kuo didžiausios sėkmės.

Kadangi laimėjimai yra pagrindinis atletų variklis, ypač olimpiadose, vienas kitas išdrįsta to laimėjimo galimybes „pagerinti" įvairiais nelegaliais būdais: hormonais, narkotikais, steroidais ir kt. Ši problema pastaraisiais metais taip išsipūtė, kad visi olimpiadų dalyviai pradėti tikrinti ir, radus draudžiamų medžiagų nuosėdų, šalinami iš varžybų. Gaila, kad niekas nesusiprato tą atlikti gerokai anksčiau — o galbūt nedrįso erzinti Maskvos, kuri taip didžiuodavosi Sovietų Sąjungos lengvaatlečiais ir kitais sporto čempionais, paprastai iš tų tarptautinių sporto pasaulio rengtinių parsivežančiais daugiausia aukso ar kitų medalių.

Tik dabar vis labiau išryškėja, kad atletai buvo maitinami įvairiomis medžiagomis, turinčiomis pagerinti jų ištvermę, greitį, jėgą varžybų aikštėse. Šiandien tos anuometinės žvaigždės — sovietų imperijos pasididžiavimas — pradeda jausti įvairius sveikatos sutrikimus, net savo vaikų genetinius pakitimus ar pasireiškiančius invalidumus. Daugiausia apie tai viešai kalbama buvosioje Rytų Vaokietijoje, kuri sovietiniais laikais ypač pasižymėjo savo atletų laimėjimais.

Nelikus nei porai savaičių prieš vasaros olimpiados pradžią Australijoje, Berlynas paskelbė, kad daugelis buvusių atletų-medalistų šiandien kenčia įvairias negalias dėl jaunystėje vartotų hormonų, steroidų bei kitų „vaistų", kuriais jų treneriai reguliariai maitindavo savo globai pavestus jaunuolius. Patys atletai patikėdavo, kad tabletės, kurias saujomis ryja, yra tik vitaminai (kas jiems buvo visą laiką tvirtinama). Nors Vakarai visuomet įtarė, kad kažkas ne taip, bet atvirai sovietų sportinės vadovybės nekvietė aiškintis ir atletų netikrindavo.

Šiuo metu dėl tų sovietiškų „vitaminų" pasekmių kenčia ypač buvusios atletės. Kai kurios pagimdė nesveikus kūdikius, kai kurios turi širdies, inkstų, kasos, kepenų sutrikimus. Kadangi jos buvo penimos vyriškais hormonais, turėjusiais padidinti ištvermę varžybose, dabar pasireiškia kai kurie vyriškumo bruožai ir kitos problemos. Tačiau, kaip sakoma, „šaukštai po pietų" — Sovietų Sąjungos nebėra, tai ir atsakomybės niekas neprisiima...

AMERIKOS LIETUVIŲ AUKOS LIETUVAI 1911—1916 METAIS

Nr.2 **DR. JUOZAS SKIRIUS**

Mat, Bostonas visuomet pasižymėjo didesniu susipriešinimu lietuvių išeivių tarpe. Tai, Broniaus nuomone, neigiamai atsilieptų aukų kiekiui, o ir pačių delegatų entuziazmas smuktų. Siūlydamas keisti veikimo planą, rekomendavo tuojau pat vykti į Čikagą, kur gausiausias lietuvių telkinys, kur didžiausias kiekis jų rėmėjų, ir iš čia pradėti savo veiklą. Bet, jeigu nepavyktų iš karto išvykti iš New Yorko, čikagiečiai neprieštaravo, kad aukų rinkimą galima būtų pradėti nuo Brooklyno ir iš jo, niekur kitur nesilankant, vykti į Čikagą. Kiek galima spręsti iš M. Yčo atsiminimų, į šias rekomendacijas buvo atsižvelgta. Taigi, joms pritarė ne tik patys delegatai, bet ir New Yorko lietuvių veikėjai, kaip A. B. Strimaitis, V. K. Račkauskas, V. Jankauskas ir kiti. Tiesa, vis dėlto aukų rinkimas prasidėjo Brooklyne.

Liepos 30 d. J. Basanavičius ir M. Yčas atvyko į Čikagą. Rugpjūčio 1 dienos „Lietuvos" numeryje B. K. Balutis įdėjo savo platų straipsnį „Atlikim savo pareigą!" Tai atsišaukimas į tautiečius, karštai raginant aukų nesigailėti šiam kilniam reikalui. Bronius straipsnyje dar kartą pasirodė, kaip jautrus savo krašto likimui žmogus. Jis rašė, kad aukomis kiekvienas galės prisidėti prie savo tėvynės pakėlimo. Lietuvos suklestėjimą Bronius siejo ir su jos gyventojų kultūriniu išprusimu: „Apšvieta ir mokslas yra (...) mūsų tautos žibintuvas ir kelrodis. Padarykime jį kuo skaisčiausiu, kuo stipriausiu, kad jo spinduliai apimtų visą mūsų kraštą, kad jį išvystų kiekvienas brolis — lietuvis!". O tam pirmiausia reikia įkurti Lietuvoje kultūros centrą — Tautos namus. Tai jau visų bendras reikalas, kurį „remiant, negali tarp lietuvių būti jokių skirstymų, jokių nesutarimų, jokių partijų". Redaktorius, visus agituodamas remti šią idėją, apeliavo ir į tai, jog išeivija visuomet net ir mažesniems reikalams aukojo ir dėl to niekas dar ubagais neišėjo. Tai kaipgi neaukoti tokios svarbos reikalui? Šis jausmingas straipsnis turėjo veikti „Lietuvos" skaitytoją. Net ir vėliau JAV lietuvių istorikas P. Jurgėla, susipažinęs su straipsniu, štai kaip jį įvertino: „Ar galima dar stipriau proza apibūdinti mūsų tautos susipratimo pradžią? Lietuvių stilistikos vadovėlių rašytojams patartina atidžiai pasirausti 'Lietuvos' komplektuose ir pasiskaityti to poetiško žurnalisto rašinius. Ten ras nemaža grožinės literatūros stiliaus pavyzdžių (...) Ir kiti tautiško nusiųstatymo Amerikos lietuvių laikraščiai rėmė Tautos namų reikalą; tik tenka abejoti, ar jie sugebėjo tai daryti tokiu tėvynės meilės įkarščiu, kaip 'Lietuva', o tikriau — jos redaktorius".

Pats B. K. Balutis visais galimais būdais energingai įsijungė į talką J. Basanavičiui ir M. Yčui. Jis dažnai lydėdavo juos po Čikagą ir apylinkes, padėjo organizuoti viešas prakalbas. Ir pats Bronius daug kalbėdavo. Jo kalbose skambėjo ne tik paramos svečiams reikalingumas, bet ir raginimas lietuviams vienytis, kad galėtume dar daugiau nuveikti savo tautai. Jo vaizdingos prakalbos žmonėms patikdavo. Be to, ir „Lietuvos" puslapiai buvo atviri delegatų atsišaukimams bei paaiškinimams. O ir pats redaktorius rašė kiekviename laikraščio numeryje apie delegatų veikimą ir su juo susijusias problemas. Taigi, ir gausios aukos, kurias dėjo išeiviai J. Basanavičiui ir M. Yčui — tai nemaža jo nuopelnų dalis.

Neišpasakytas Broniaus aktyvumas, labai primenantis jo pirmininkavimo TMD laikotarpį, paaiškinamas ne tik noru padėti tėvynei, bet ir išeivijos konsolidacijos viltimi. Manytume, kad tai buvo svarbiausia priežastis. Ieškant lietuvius vienijančios ašies, jo įsitikinimu, tai galėtų būti bendri lietuviams kultūros uždaviniai, kuriais rūpinasi bešališka LMD, vadovaujama J. Basanavičiaus. Bendra visų lietuvių parama draugijai ne tik stiprintų vienybę ir lietuvybę, bet ir užmegztų stipresnį ryšį su Tėvyne. Jis sukėlė mintį įkurti LMD skyrių Amerikoje. Idėjos, mintys — puikus dalykas, bet gyvenimas diktuoja savo taisykles. Vienybės planus, remiant delegatus, ardė kairiau nusistatę išeiviai, ypač socialistinės pakraipos lietuvių spauda. Jų laikraščiai „Kova", „Laisvė" užsipuolė delegatus — juos šmeižė, ragino „buržujams" nieko neduoti. Tačiau apie patį reikalą — apie Tautos namus — praktiškai nekalbėjo. „Lietuvos" redakcija padarė išvadą, jog tai yra paprasčiausias socialistų tautinis nesubrendimas, nesuvokiant bendrų reikalų. B. K. Balutis ir jo vienminčiai straipsniais ir kalbomis kritikavo ne tiek socialistų pažiūras į J. Basanavičių ir M. Yčą, kiek pastangas atriboti JAV lietuvių darbininkiją nuo Lietuvos.

Buvo imtasi ir kitų iniciatyvų. Brooklyno Lietuvių mokslo draugijos atstovų priėmimo komitetas, „Lietuvos" bei „Kataliko" redaktoriai spaudoje pareiškė protestą prieš „Kovos" ir „Laisvės" taktiką. Protestuojantys kvietė visus, kurie nepritaria socialistų pozicijai, pasmerkti jų pastangas ardyti JAV lietuvių aukojimo darbą ir tuo trukdyti lietuvių tautos kultūrinį kėlimą. Siūlė pasirašyti po protestu ir parašus atsiųsti į „Lietuvos" redakciją, kad būtų galima pagarsinti visuomenei visus protestuojančius. Tokiu būdu didelė dalis JAV lietuvių organizacijų ir pavienių asmenų galėjo išreikšti savo pritarimą J. Basanavičiaus ir M. Yčo misijai.

1913 m. lapkričio 1 d. iš JAV išvykdami delegatai su savimi išsivežė apie 23,000 dolerių (maždaug 45,000 rublių). Jeigu tiksliai, tai per liepos 21 - spalio 31 d. laikotarpį jie surinko 23,709.47 dol. Atskaičius kelionės išlaidas, Tautos namams liko 22,330.47 dol. Prieš išvykdami, J. Basanavičius ir M. Yčas įgaliojo B. K. Balutį būti jų atstovu išeivijoje ir toliau rinkti aukas. Toks svečių pasitikėjimas juo ir būtent jo kandidatūros pasirinkimas iš gausaus išeivijos veikėjų tarpo daug ką pasako apie žmogų. **(Bus daugiau)**

Kas gero Lietuvoje

KOPLYČIA VYTAUTO DIDŽIOJO UN-TE

Rugsėjo 1 d. Vytauto Didžiojo universitete Kaune arkivysk. Sigitas Tamkevičius pasventino įrengtą naują koplyčią. Ligi šiol VDU katalikų teologijos fakulteto dvasininkai kai kurias religines apeigas atlikdavo tiesiog auditorijose. Tai neatitiko dvasinių reikmių, todėl un-to rektorato iniciatyva buvusio Socialinių mokslų dekanato patalpose buvo įrengta koplyčia.

Tai nedidelis kambarys K. Donelaičio gatvėje esančių VDM rūmų patalpose, kur vyksta paskaitos. Koplyčioje stovi keletas liaudies meistro pagamintų medinių suolų, sakyklėlė, altorių atstoja medinis kryžius. Tam tikromis valandomis kapelionas dr. kun. Leonas Zaremba aukos Mišias, studentai galės atlikti išpažintį. (Elta)

TV3 SEZONO NAUJIENOS

Ką šį sezoną matys Lietuvos gyventojai populiariausiose TV3 laidose? Pasak TV3 gen. direktorės Vilmos Marciulevičiūtės, 2000-2001 metų sezonas žiūrovams pasiūlys tris naujienas: rodys kolekciją filmų apie legendinį britų agentą James Bond — su visais šį vaidmenį atlikusiais aktoriais; taip pat žiūrovai pamatys ką tik baigtą filmuoti laidą „Robinzonai", kurios dalyviai iš trijų Baltijos šalių pirmykštėmis sąlygomis gyveno vienoje Estijos saloje (JAV-se buvo matoma panaši „Survivor" serija). Nebus pamiršti ir sporto aistruoliai — jie galės stebėti įdomiausias Lietuvos futbolo federacijos aukščiausiosios lygos ir visas UEFA rungtynes. Žinoma, bus rodomos ir įvairios kitos programos. (Elta)

Penki „robinzonai" (iš kairės): Arūnas Nacevičius, Audrius Povilaitis, Danutė Martinkėnienė, Aleksejus Karpovas ir Monika Verbutaitė, išvyko į negyvenamą salą. Naująjį TV sezoną visų Baltijos valstybių TV3 pradės didžiausiu ir brangiausiu bendru projektu — dokumentine drama „Robinzonai". Vienas kito nepažįstančių įvairaus amžiaus žmonių grupė savo noru nuvyko į negyvenamą salą, kurioje turės gyventi nustatytą laiką panašiomis sąlygomis, kokiomis gyveno anglų rašytojo Daniel Defoe romano herojus Robinzonas Kruzas. TV fiksuos visą komandos gyvenimą saloje ir rodys jį savo kanalo žiūrovams. Ištvermingiausi „robinzonai" pelnys įdomių dovanų, o paskutinis nugalėjęs visus sunkumus bus apdovanotas vertingiausiu prizu. Kęstučio Vanago nuotr. (Elta)

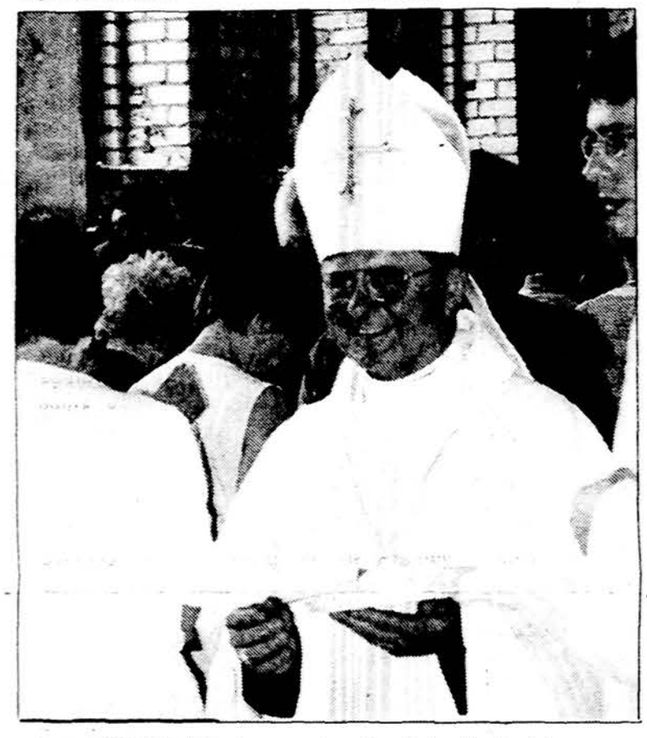

Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

ŠILALĖ SENIAU IR DABAR

Pirmą kartą Šilalės krašto muziejuje rugpjūčio pabaigoje surengta paroda, nušviečianti šio miesto istoriją. Paroda pavadinta „Šilalė seniau ir dabar". Joje eksponuojama daugiau kaip 100 nuotraukų, kuriose įamžinti įvairūs įvykiai nuo 1918 m. iki dabar, sugretinami įvairių objektų praeities bei šių dienų vaizdai, pagerbiami Šilalę išgarsinę žmonės. Čia galima išvysti ne tik portretus, bet ir sužinoti apie šių žmonių darbus. Nuotraukų ekspoziciją papildo knygos apie Šilalę.

Rinkti ekspozicijai medžiaga padėjo žmonės, dovanodami vertingų senų nuotraukų. Dabar tai daryti padeda ir pati paroda — atėję jos pasižiūrėti, lankytojai prisimena turį senų nuotraukų ir atneša jas atiduoti. Paroda veiks iki spalio mėnesio, kad, prasidėjus mokslo metams, ją galėtų apžiūrėti ir mokinių grupės. Jiems čia skaitomos paskaitos, pasakojama tai, ko neatskleidžia eksponatai. (Elta)

Leonardas Šimutis, vienas garsiųjų Šilalės kraštiečių — buvęs ilgametis dienraščio „Draugo" redaktorius, ypač veiklus visuomenininkas, išleidęs keletą knygų, tarp kurių yra „Lietuva aplankius" (Chicago, IL, 1995 m.). Joje plačiai minima ir Šilalė.

ŪKININKAMS PADEDA OLANDAI

Panevėžio rajono Geležių miestelyje ūkininkauja Laimutis Šarkanas, besiverčiantis pienininkyste. Jis dalyvauja bendrame Lietuvos ir Olandijos projekte „Integruota pienininkystės plėtra Lietuvoje", kuris pradėtas įgyvendinti praėjusių metų pabaigoje Panevėžio ir Skuodo rajonuose. Neseniai Laimučio ūkyje buvo surengta Lauko diena. Atvyko daug ūkininkų, valdžios atstovų, mokslininkų, svečių iš Olandijos. Buvo demonstruota technika, kalbėta apie pienininkystės ūkio modernizavimą. Ūkininkai dabar naudoja tik pieno šaldytuvus ir melžimo agregatus, kuriuos įsigijo sumokėję 30 proc. kainos. Trečdalį mokėjo ir už žolių sėklą.

Pagal programą pieno gamybai vystyti per artimiausius trejus metus numatoma skirti daugiau kaip 300 mln. Lt. Žemės ūkio ministerijos pareigūnų nuomone, ūkininkai, kurių dauguma laiko 1-3 karves ir gamina pieną, ateityje turės pereiti prie mėsos gamybos ir gaus subsidijas: po 800 Lt per metus už karvę. (VL)

KOMUNIKACIJOS KATEDRA

Rugsėjo 1 d. Klaipėdos universiteto Socialinių mokslų fakultete iškilmingai atidaryta Komunikacijos katedra. Jos vedėjas doc. Vytas Urbonas praneša, kad pirmaisiais mokslo metais žurnalistiką studijuos 20 studentų — 10 išlaikomų valstybės ir 10 mokančių už mokslą. Nors dar nėra sukaupta daug metodinės medžiagos, nėra ir nuosavų specialių auditorijų, artimiausiu laiku prie katedros žadama įsteigti žurnalistikos centrą, kuriame bus kaupiama su ja susijusi informacija ir literatūra.

Klaipėdos u-to rektorius Stasys Vaitekūnas pažymėjo, kad priešingai nei daugumoje Lietuvos universitetų, kur žurnalistikos katedros yra humanitarinių mokslų fakultetuose, klaipėdiečiai jį sumanė įkurti Socialinių mokslų fakultete — esą žurnalistams patogiau ir naudingiau studijuoti ne tarp filologų, o tarp sociologų, politologų, ekonomistų ar geografų, nes taip įgaunamos visos reikalingos žinios.

Po ketverių studijų metų baigusiems bus suteikti bakalauro laipsniai. Ateityje specializaciją planuojama plėsti ir rengti net kvalifikuotus įmonių atstovus spaudai, bet šiuo metu studijuojantieji bus specializuoti tik kaip spaudos, radijo ir televizijos žurnalistai. (Elta)

NE DZŪKAS, BET GYVENA IŠ GRYBŲ

Prieš septynerius metus Vilniaus universitete baigiantis vadybos mokslus Kęstutis Juščius Šiaulių rajone nusipirko buvusios Gruzdžių žemės ūkio bendrovės karvių kompleksą ir ėmė auginti pievagrybius. Pats miestietis iš Šiaulių, dabar darbo duoda 50 Gruzdžių miestelio ir apylinkių kaimų gyventojų. Jam 27-eri. Nuo vaikystės jis domėjosi žemės ūkiu ir svajojo auginti ką nors netradicinio. Svajonę įgyvendinti padėjo tėvai ir giminės, prisidėję įsigyjant apleistas karvides. Pats vadovavo statyboms, važiavo į Lenkiją, Olandiją, Daniją, Belgiją semtis patirties. Sėklą vežasi iš Lenkijos, pats gamina kompostą. Dabar grybus augina 4,000 kv. metrų plote, galėtų jį plėsti iki 10,000 kv. metrų, bet kadangi realizacija yra sudėtingiausia verslo dalis, kol kas neskuba. Lietuvoje yra apie dešimt ūkininkų, auginančių grybus. Gruzdžių grybynas yra didžiausias, taigi konkurencija nemenka, yra ir bankrutavusių, todėl produkcija turi būti tik labai gera. (VL)

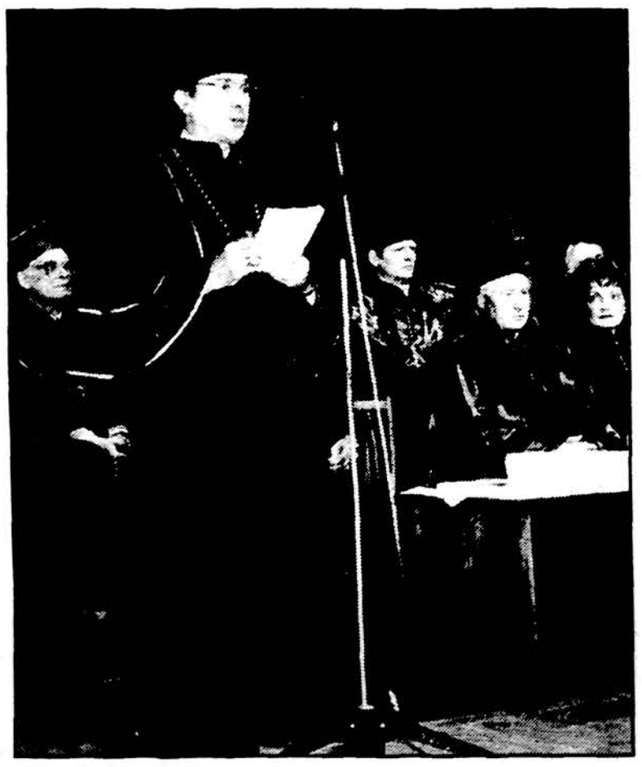

Klaipėdos universiteto rektorius prof. habl. dr. Stasys Vaitekūnas. Algimanto Bočkaus nuotrauka

VEIKS IBM KLASĖ

Bendrovė „IBM Lietuva" padovanojo universitetinei Kauno technikos un-to gimnazijai valdantįjį kompiuterį „Netfiny1000". Šia dovana „IMB Lietuva" prisideda prie gabių moksleivių gimnazijos, kur sustiprintai mokoma matematikos bei informatikos, techninės bazės gerinimo.

IBM jau yra įrengusi kompiuterių klasę Vilniaus moksleivių technikos rūmuose; Kauno technikos un-to informatikos fakultetui dovanojusi DB2 programinę įrangą, yra „Kompiuterininkų dienų" bei programuotojų olimpiados rėmėja. Šiemet pirmąsyk surengtas ir aukštųjų mokyklų absolventų darbų konkursas, kurio nugalėtojai studentai ir jų darbų moksliniai vadovai buvo apdovanoti vertingomis IBM dovanomis. (Elta)

Užderėjo baravykai...

PASIENIEČIŲ DOVANA VAIKŲ GLOBOS NAMAMS

Naujų mokslo metų proga Pasienio policijos departamento globojamos Vilniaus 2-jų vaikų globos namų šeimynos kambariuose įrengti nauji šviestuvai. Dovaną vaikams įteikė vyriausias pasienio policijos viršininkas Algimantas Songaila, o šviestuvus nupirko už departamento darbuotojų paaukotus pinigus.

Pasieniečių ir vaikų globos namų auklėtinių draugystė užsimezgė prieš dvejus metus. Per tą laiką pasieniečiai vaikams nupirko ir padovanojo televizorių, dulkių siurblį ir kitų reikalingų daiktų. Be to, vaikai buvo nuvežti į Vilniaus pasienio policijos rinktinės Medininkų užkardą ir pasienio kontrolės punktą prie Medininkų tragedijos aukų paminklo. Globojama šeimyna taip pat lankėsi Vilniaus oro uoste, susipažino su jo darbu, pirmą kartą gyvenime apžiūrėjo lėktuvus iš vidaus.

Pasienio policijos departamento globojamoje šeimynoje auga 16 tėvų globos netekusių vaikų, nuo 2 iki 16 metų amžiaus. Vaikai įvairiomis progomis dalyvauja pasieniečių renginiuose, lankosi Pasienio policijos departamente. Tai kilnus pavyzdys ir kitoms valstybinėms įstaigoms. (Elta)

IŠ TABAKO FABRIKO — UNIVERSITETAS

Rugsėjo 1 d. Kaune, buvusio „Kovos" fabriko E. Ožeškienės gatvėje patalpose, pradėjo veikti mokslo įstaiga, kurioje bus dėstomos vadybos ir administravimo mokslų krypties bakalauro ir magistro studijų programos.

Tokios mokslo įstaigos jau veikia Taline ir Rygoje, bet Lietuvoje — Kaune — tai yra pirmoji. Į pirmąjį kursą priimta apie 100 bakalaurų iš įvairių Lietuvos miestų, į vakarinį — dar 60. Mokslas čia mokamas, nors geriausiems studentams už mokslą teks mokėti gerokai mažiau, be to, stipendijas čia studijuojantiems ketina steigti įvairios Lietuvos firmos. Bus sudaryta galimybė keistis studentais su kitų kraštų universitetais. Paskaitos vyksta lietuvių ir anglų kalba.

Įkurtuvių iškilmės numatytos rugsėjo pabaigoje, kai studentai jau bus apsipratę su savo naujaja Alma Mater. (KD)

Nepaisant pastangų ir gerų norų, ruošiant šį „Kas gero Lietuvoje" puslapį kartais tenka pasijausti, kaip šioje karikatūroje („Kauno diena", rugpj. 19 d.).

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings", „soffits", įdedame lietvamzdžius (gutters) ir dengiame stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

RESTAURANT
Needs full & part time waiters/waitresses, cashier, person to answer the phone.
PGN FUN VILLAGE
8125 W. 95 St.
Hickory Hills, IL
5.50+ up, plus TIPS!!!
tel. 708 430-7900.

25 metų vyras, negeriantis ir nerūkantis, ieško darbo. Gali prižiūrėti pagyvenusį vyrą ir gyventi kartu. Galima siūlyti ir kitus darbus. Nerijus, tel. 847-662-3374 arba 847-625-9616.

Padedame paruošti dokumentus studento vizai gauti. Skambinkite tel. 773-398-5477 arba 773-220-4950.
3795081

44 metų moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus, senelius ir gyventi kartu. Skambinti Valei, tel. 847-662-3374.
3255400

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
OFFC.(773) 586 - 5050
HOME (708) 425 - 7100
PAGER (708) 886 - 4919
RIMAS L.STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Išnuomojamas butas. Kreiptis: Aušra Padalino, tel. 773-767-2400.
3261081

Čikagoje, Ford City parduodamas 1 mieg., 4 kambarių butas. Skambinti 773-884-0621 ir palikti žinutę.
3246081

Vilniuje, Žirmūnuose parduodamas gero išplanavimo 2 kambarių butas. Skambinti 773-884-0621. Prašau palikti žinutę.
3245081

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Ką tik atvykot į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilių kainos!
Žemiausi finansavimo %!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galėsite sėst už vairo šiandien!
(630)-579-1857

Ieškau auklės 3 vaikams: 2 mokykl. amžiaus, vienas 4 m. Darbas 4 arba 5 d. į savaitę, Naperville apylinkė. $150 į sav. Tel. 630-637-1785.
3255400

Pakalbėkite DRAUGU!
773-585-9500

PARKFIELD FORD
• Jums reikia naujo ar naudoto automobilio, „van", sunkvežimio, „sports utility vehicle" žemomis kainomis?
• Neturite kredito istorijos? • Nekalbate angliškai?
Ne problema! Vairuoti automobilį galite jau šiandien! Priimame visus pareiškimus kreditui gauti. Taip pat sutvarkome finansavimą, nežiūrint kredito istorijos. Nepraleiskite šios progos! Užeikite pas mus:
11400 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60655
Tel. 773-239-7900, fax 773-239-9296
E-mail: pparkfield@aol.com ir pasikalbėkite su
ASTA PIELER
Certified Auto Sales Consultant

RENGINIAI ČIKAGOJE

2000 METAI

RUGSĖJO MĖN.

7-10 d., savaitgalį — Santaros-Šviesos 47-sis suvažiavimas PLC, Lemonte.

9 d., šeštadienį — Jaunimo centre koncertuos „Trys tigriukai". Koncertą rengia JAV LB Kultūros taryba.

10 d., sekmadienį — Tradicinė Čikagos ir visų apylinkių lietuvių Šiluvos atlaidų procesija Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje (Marquette Parke) 1:30 v.p.p..

— Ateitininkų veiklos atidarymo gegužinė Ateitininkų namuose, Lemonte, 10:30 val. r.

15 d., penktadienį — „Saulutės" atviro žodžio forumas 7 v.v. „Bočių menėje", PLC, Lemonte.

16 d., šeštadienį — „Sietuvos" skautininkių ir vyr. skaučių d-vės sueiga 1 v. p.p. Ateitininkų namuose, Lemonte.

17d., sekmadienį - „Draugo" pokylis Jaunimo centre.

22 d., penktadienį — Dail. Jadvygos Paukštienės-Dobkevičiūtės retrospektinė meno darbų paroda ir dailininkės pagerbimas 7:30 v.v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Rengia Lituanistikos tyrimo studijų centras ir Čiurlionio galerija.

23 d., šeštadienį — Draugo fondo narių metinis suvažiavimas Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Registracija 9 val. r.

24 d., sekmadienį — Suvalkiečių draugijos gegužinė Šaulių namuose. Pradžia 12 v.

— Operos solisto Virgilijaus Noreikos koncertas Jaunimo centre, 3 val.p.p. Rengia Lietuvių opera.

29 d., penktadienį — Atviro žodžio forumas - pranšimas 7 val. vak. PLC, Lemonte. Dalyvauja Lietuvos vaikų fondo atstovai Romualda Navikaitė ir Romanas Burba. Rengia „Saulutė".

30 d., šeštadienį — Muzikos ir poezijos koncertas „Net kai nieko nelieka, lieka meilė!" 6:30 v.v. PLC Lietuvių fondo salėje, Lemonte. Atlieka aktorė Virginija Kochanskytė, mezosopranas Rita Preikšaitė ir fortepijonu pritaria Raminta Nevardauskaitė. Rengia „Saulutė", Lietuvos vaikų globos būrelis.

SPALIO MĖN.

1 d., sekmadienį —Lithuanian Mercy Lift dešimtmečio sukaktuvinis pokylis (Viduramžių tema) vyks Lemonte „Montefiori" paviljonuose ir daržuose. Pradžia 3 val. p.p.

— Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės gegužinė rinktinės namuose.

5 d., ketvirtadienį — Zarasiškių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

7 d., šeštadienį — Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus „Metų žmogaus" pokylis 6 v.v. Balzeko muziejuje. Metų žmogumi išrinktas dr. Antanas Razma.

8 d., sekmadienį — „Draugo" koncertas Mother McAuley gimnazijos patalpose, 3737 W. 99th. St., Čikagoje.

14 d., šeštadienį — Lietuvos Dukterų draugijos pokylis Jaunimo centro didž. salėje.

— Tradicinė jūrų skautų ir skaučių „Puota jūros dugne" PLC sporto salėje, Lemonte.

15 d., sekmadienį — Lietuvių fondo 6-sios metinės golfo žaidynės Old Oak Country Club laukuose.

— LB Brighton Parko apylinkės pietūs Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje, West 44 ir California Ave., po 10:30 v.r. šv. Mišių.

— Akademinio Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus metinė šventė. Šv. Mišios 11 val. r. Pal. J. Matulaičio misijoje, Lemonte. Po Mišių ASS mirusių narių kapų lankymas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

— Šakiečių draugijos gegužinė Šaulių namuose12 v. p.p.

20-22 d. savaitgalį — LITHPEX XXVIII filatelijos paroda Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Rengia Filatelistų draugija „Lietuva".

21 d., šeštadienį — Akademinio Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus metinė šventė — pakėlimai, apdovanojimai ir iškilminga vakarienė 6 v.v. Willowbrook pokylių salėje, Willowbrook, IL.

22 d., sekmadienį — Panevėžiečių klubo narių metinis susirinkimas; 10 val. r. šv. Mišios už mirusius narius Jezuitų koplyčioje; 12 val. susirinkimas Jaunimo centre.

— Anglijos Lietuvių klubo metinis narių susirinkimas 2 val. p.p. Šaulių namuose.

27 d., penktadienį — Ateities savaitgalio atidarymas Jaunimo centro kavinėje.

27, 28 ir 29 d., savaitgalį — Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos seimas Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose.

Illinois Lietuvių respublikonų lygos gegužinėje Pasaulio lietuvių centre Lemonte susitikę trys respublikonai. Iš kairės: Pranas Jurkus, Vytautas Šliūpas (iš Kalifornijos) ir Bronius Juodelis. V. Jasinevičiaus nuotrauka.

28 d., šeštadienį — „Lituanica" futbolo klubo veiklos 50 metų sukakties iškilmingas paminėjimo pokylis PLC, Lemonte.

— PLC, Lemonte, 12 val. Maironio lituanistinės mokyklos mokinių piešinių paroda, vyks Amerikos lietuvių vaikų piešinių parodos — konkurso atidarymas ir mokinių koncertas.

— Ateities savaitgalis Ateitininkų namuose, Lemonte.

— Ateities Šalpos fondo vakarienė Ateitininkų namuose.

29 d., sekmadienį — Visuomeniškos Vėlinių iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse 12 val. prie Steigėjų paminklo. Ruošia Kapų sklypų savininkų draugija ir Bendruomenės pasauliečių komitetas, garbės sargyboje dalyvaujant šauliams ir ramovėnams.

— Ateities savaitgalis Ateitininkų namuose, Lemonte.

— Šv. Mišios už mirusius agronomus 9 val. r. Tėvų Marijonų koplyčioje. Po Mišių pabendravimas valgykloje.

— Aušros Liutkutės-Povilaitienės koncertas 2 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia Vydūno fondas ir ASS Čikagos skyrius.

—Pabendravimo pietus PLC, Lemonte ruošia Pal. J. Matulaičio misija.

LAPKRIČIO MĖN.

1 d., trečiadienį — M. K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių paminėjimo koncertas Čikagos centre — Chicago Cultural Center Bradley Hall (78 E. Washington). Dalyvauja „Dainavos" ansamblis, Vilniaus styginių kvartetas, aktorė Audrė Budrytė ir pianistas Rokas Zubovas. Rengia Chicago-Vilniaus miestų seserystės komitetas, Balzeko lietuvių kultūros muziejus ir Amerikos Lietuvių meno draugija. Pradžia 7 v.v.

3 d., penktadienį — PLC, Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje 7 v.v. Amerikoje gyvenančių dailininkų meno kūrinių, dedikuotų Čiurlionio metinėms, parodos atidarymas. 8 v.v. ten pat vyks Lietuvos kompozitorių naujų kūrinių, sukurtų Čiurlionio metinių proga, premjera Amerikoj. Gros Vilniaus styginių kvartetas, pianistai Sonata ir Rokas Zubovai. Įžanginiu žodžiu kūrinius aptars muzikologas Linas Paulauskis.

4 d., šeštadienį — Lietuvių fondo metinio vajaus pokylis PLC, Lemonte.

— Jaunimo centre 12 val. Čikagos lituanistinės mokyklos mokinių piešinių paroda, jaunųjų pianistų ir vaikų chorų koncertas.

— Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 6 v.v. Čiurlionio tapybos darbų reprodukcijų ir meno darbų, dedikuotų Čiurlionio metinėms, parodos atidarymas.

— Jaunimo centro didž. salėje 7 v.v. akademinis vakaras ir vaidinimas pagal M.K. Čiurlionio ir S. Kymantaitės-Čiurlionienės laiškus.

5 d., sekmadienį — Jaunimo centro didž. salėje 3 v. p.p. iškilmingas minėjimo koncertas. Ruošiama Čiurlionio muzikos ir poezijos šventė, tapybos darbų paroda. Dainuos „Dainavos" ansamblis, grieš Vilniaus styginių kvartetas, fortepijonu gros Rokas Zubovas, skaitys aktorė Audrė Budrytė.

— University of Chicago Goodspeed Hall (5845 S. Ellis Ave.) 7 v.v. naujų Lietuvos kompozitorių kūrinių, sukurtų Čiurlionio metinių proga, premjera Amerikoje ir Čiurlionio tapybos darbų reprodukcijų paroda. Gros Vilniaus styginių kvartetas ir Sonata bei Rokas Zubovai. Įžanginiu žodžiu kūrinius aptars muzikologas Linas Paulauskis.

11 d., šeštadienį — Suvalkiečių draugijos metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

— JAV LB Waukegan/Lake County apylinkės tradicinis Rudens pokylis, minint tautinių šokių šokėjų grupės „Klumpė" 20 metų veiklos sukaktį, ruošiamas 6 v.v. Midlane Country Club, 4555 W. Yorkhouse Rd., Wadsworth, IL. (prie šiaurės Waukegan).

12 d., sekmadienį — Tauragės lietuvių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

— „Lietuvių balsas" laikraščio metinė vakarienė Jaunimo centre. Pradžia 4 val. p.p.

— Prel. Igno Urbono pagerbimas jo kunigystės jubiliejaus proga. Ruošia Pal. J. Matulaičio misija.

18 d., šeštadienį — Čikagos Lietuvių operos metinis pokylis Jaunimo centre.

19 d., sekmadienį — Nepriklausomos Lietuvos Kariuomenės atsikūrimo 82-jų metų sukakties paminėjimas Šaulių namuose, Čikagoje. Rengia Lietuvių veteranų sąjunga „Ramovė".

— Madų paroda PLC, Lemonte.

— Arvydo ir Nelės Paltinų koncertas, talkinant akt. Stefai Navardaitienei, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia Amerikos Lietuvių radijas.

23-26 d., ketvirtadienį iki sekmadienio — Teatro festivalis Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

GRUODŽIO MĖN.

1 d., penktadienį — Šampano vakaras. Rengia „Lietuvos Vaikų vilties" komitetas.

— Dail. Jono Kelevičiaus dailės darbų parodos atidarymas 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

2 ir 3 d., savaitgalį — Kalėdinė mugė PLC, Lemonte.

3 d., sekmadienį — Tilžės Akto paskelbimo sukakties minėjimas 2 val. p.p. Rengia Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis.

9 d., šeštadienį — Labdaros vakaras „Seklyčioje". Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

10 d. sekmadienį — Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Kūčios Šaulių namuose.

17 d., sekmadienį — PLC Kūčios, Lemonte.

31 d., sekmadienį — Čikagos Lietuvių operos ruošiamas Naujųjų Metų sutikimas Jaunimo centre.

— Naujųjų Metų sutikimas V.D. šaulių rinktinės namuose.

— Naujųjų Metų sutikimas PLC, Lemonte.

2001 METAI

SAUSIO MĖN.

14 d., sekmadienį — Religinis koncertas 3 v.p.p. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje prisiminimui žuvusiųjų už Lietuvos laisvę ir 1991 m. tragiškųjų sausio 13 d. įvykių Lietuvoje. Koncertą ruošia ir atlieka lietuvių meno ansamblis „Dainava".

19 d., penktadienį — Saliutas Mozartui! Sopranas Angel Petro ir pianistas Rokas Zubovas atlieka Mozarto dainas ir kūrinius fortepijonui Lietuvių meno muziejuje, PLC, Lemonte.

21 d., sekmadienį — LB Brighton Parko apylinkės metinis susirinkimas Švč. M. Marijos N. Prasidėjimo parapijos salėje, West 44 St. ir California Ave. Pradžia 11:30 val.r.

VASARIO MĖN.

11 d., sekmadienį — LB Brighton Parko apylinkės Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas — 10:30 v.r. šv. Mišios Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, po Mišių minėjimas parapijos salėje, 44 St. ir California Ave.

KOVO MĖN.

16 d., penktadienį — Mardi Gras Paryžiuje. Šventiškai padūkusius prancūzų kompozitorių Debusy, Ravel, Milhaud, Satie ir kt. kūrinius groja Lara Ochoa-Regan (saksofonas) ir pianistai Sonata ir Rokas Zubovai (fortepijonas 4 rankomis). Lietuvių meno muziejuje, PLC, Lemonte.

25 d., sekmadienį — Koncertas Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

BALANDŽIO MĖN.

1 d., sekmadienį — LB Brighton Parko pietūs Švč. M. Marijos N. Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje, 44 St. ir California Ave., po 10:30 v.r. Mišių.

— Čikagos ir apylinkių Nekalto Prasidėjimo Švč. M. Marijos seserų vienuolijos rėmėjų metinė šventė: 2 v. p.p. Tėvų jėzuitų koplyčioje šv. Mišios už gyvus ir mirusius narius. 3 v. p.p. Jaunimo centro didž. salėje programa ir vakarienė.

GEGUŽĖS MĖN.

6 d., sekmadienį — LB Brighton Parko apylinkės pietūs Švč. M. Marijos N. Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje, 44 St. ir California Ave., po 10:30 val. r. šv. Mišių.

18 d., penktadienį — Trio Concertante. Romantikų kameriniai kūriniai. Sonata Zubovienė, fortepijonas, Ann Palen, smuikas, William Cemota, cello. Lietuvių meno muziejuje, PLC, Lemonte.

25 d., penktadienį — Poezijos vakaras PLC, Lemonte, rengia JAV LB Kultūros taryba.

26 d., šeštadienį — Poezijos vakaras Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

BIRŽELIO MĖN.

3 d., sekmadienį, — Jaunųjų talentų festivalis PLC didž. salėje, Lemonte. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

IR PLUNGIEČIAI PRADĖJO BADAUTI

Daugiau kaip dvejus metus negaunantys atlyginimo 10 naikinamos Plungės dirbtinės odos gamyklos „Litoda" darbuotojų rugpjūčio 28 d. pradėjo badauti prie prezidentūros. Atrodo, kad tai veiksminga priemonė atkreipti Vyriausybės ir žiniasklaidos dėmesį į darbininkams daromas nuoskaudas.

Kaip sakė plungiškiai, „Litodos" darbininkai atlyginimų negauna nuo 1998 m. kovo, šiuo metu bendrovės kreditoriniai įsiskolinimai darbininkams siekia 1 mln. 800,000 litų.

Uždaromoje bendrovėje „Litoda", kurioje gamyba nevyksta jau nuo praėjusių metų balandžio, dirbo 210 žmonių. Badautojų teigimu, sovietmečiu klestėjusi dirbtinės odos gamykla „Litoda" po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo buvo „prichvatizuota" ir sužlugdyta.

1996 m. Klaipėdos apygardos prokuratūroje pagrindiniam bendrovės savininkui Vidmantui Jonikai buvo iškelta baudžiamoji byla dėl akcininkų turto iššvaistymo stambiu mastu ir dokumentų suklastojimo. Šios bylos nagrinėjimas tęsiasi iki šiol.

Plungiškiai turi Vilniaus miesto savivaldybės leidimą rengti neterminuotus renginius nuo 8 iki 11 valandos vakaro. Tačiau, pasak „Litodos" darbininkų, jie prie prezidentūros statys palapines ir ištisomis paromis badaus dvi savaites.

„V. Jonika teigia neturintis pinigų mums išmokėti atlyginimus, tačiau turto jis dar turi, kurį pardavęs, galėtų atsiskaityti su darbuotojais. Šią bado akciją pradėjome, nes nebeturime vilčių ir nebeturime iš ko gyventi. Jei Lietuva yra teisinė valstybė, tai teisiškai tegul ir vertina mūsų situaciją ir mūsų padėtį", sakė badautojai. (BNS)

DARBĄ PRADEDA PIRMOSIOS KOLEGIJOS

Nuo rugsėjo 1 d. Lietuvoje pradeda veikti pirmosios septynios kolegijos — aukštosios neuniversitetinės mokyklos.

Vyriausybė trečiadienį nutarė nuo šių metų rugsėjo 1 d. įsteigti keturias valstybines kolegijas, o trims nevalstybinėms kolegijoms suteikti leidimą.

Ministrų kabinetas pritarė valstybinių Alytaus, Kauno, Utenos ir Vilniaus kolegijų steigimui, taip pat nusprendė leidimus suteikti Kauno verslo kolegijai, Vilniaus kooperacijos kolegijai bei Vilniaus vadybos kolegijai.

Kaip teigė Švietimo ir mokslo ministerijos Mokslo ir studijų departamento direktorius Albertas Žalys, iki šiol kolegijomis vadintos privačios mokyklos turėjo aukštesniųjų mokyklų statusą, o kolegijos statusas atsirado tik šiemet įsigaliojus Aukštojo mokslo įstatymui.

Valstybinės kolegijos kuriamos buvusių aukštesniųjų mokyklų pagrindu ir papildomų lėšų jų išlaikymui nereikės.

2000-2001 metais kolegijos pradės vykdyti neuniversitetines studijų programas ir rengti verslo vadybos, administravimo, paslaugų organizavimo, informatikos, inžinerijos, teisės ir medicinos specialistus.

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ".

Paremkite DRAUGĄ ir Laimėkite bilietus į Vilnių

skrydį parūpino SAS

Vardas _____

Adresas _____

_____

Telefonas (_____) _____

Paskubėkite! Laiko liko visiškai nedaug!

AUKA 1 dol.

Galima įsigyti ir daugiau bilietų. Iškirpkite atkarpėlę, pažymėkite kiek bilietų norite, ir siųskite su atitinkamos sumos čekiu.

_____ bilietų $_____

Laimingasis bilietas bus traukiamas DRAUGO pokylyje, 2000 rugsėjo 17 d.

DRAUGAS
4545 W. 63rd ST,
CHICAGO, IL 60629

A. † A.

JULIA KAUNIETIS KARVELIS

Mirė 2000 m. rugsėjo 3 d, sulaukusi 86 metų.

Gyveno Čikagoje. Gimė 1913 m. gruodžio 3 d. Pittsburgh, PA.

Nuliūdę liko: sūnėnas Henry Aleliūnas su žmona Claudia, dukterėčios Mary Miller, Nancy Nelsen su vyru James ir daug kitų sūnėnų bei dukterėčių.

Velionė buvo žmona a.a. George Kaunietis, sesuo a.a. Walter ir svainė jo a.a. žmonos Genevieve Aleliūnas.

Velionė pašarvota rugsėjo 7 d., ketvirtadienį, nuo 2 iki 9 v.v. Central Funeral Chapel laidojimo namuose, 6158 S. Central Ave., Chicago, IL.

Laidotuvės rugsėjo 8 d., penktadienį. Iš laidojimo namų 9:45 val. ryto Velionė Julia bus atlydėta į St. Symphorosa bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnėnai ir dukterėčios.

Laidotuvių direkt. Donald J. Feeley. Tel. 773-581-9000.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Stanley Balzekas, jaunesn., nudžiugino mus, atsilygindamas už mūsų pokylio viso stalo bilietus. Smagu bus jį ir jo draugus pamatyti kitą sekmadienį, rugsėjo 17 d. Jaunimo centre. Dar daug yra būsimų svečių, kurie užsisakė vietas, bet dar neatsiliepė. Paskubėkite! Mums gerai būtų žinoti, kiek svečių turėsime, kad laiku ir gražiai pasiruoštume.

Rugsėjo 9 d., šeštadienį, 10 val.r. švenčiant Šiluvos atlaidus Marquette Parko parapijoje, vyskupas John Gorman atnašaus šv. Mišias seselių kazimieriečių namų kieme iš sodo pusės. Parapijiečiai ir visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

„Spindulio" tautinių šokių grupės 25-ieji veiklos metai prasidės šį sekmadienį, rugsėjo 10 d. Pasaulio lietuvių centre. Jaunių ratelio (8-11 skyriaus mokiniai) registracija ir pirmoji repeticija vyks nuo 5 val.p.p. iki 6 val.p.p. Studentų ratelio (nuo 12 skyriaus) registracija – 6:30 val.v. Vaikų ir jaunimo ratelių registracija rengiama pirmadienį, rugsėjo 18 d. Visos repeticijos vyksta Pasaulio lietuvių centre. Kviečiame naujus ir buvusius šokėjus. Laukiame visų! Negalėdami dalyvauti registracijoje arba norėdami daugiau informacijos, skambinkite Rasai Poskočimienei tel. 708-301-4439.

Jei kartais padangė pravirktų ir netikėtai pradėtų lyti, numatytas muzikinis festivalis rugsėjo 10 d. Lemonte įvyks svetingo Pasaulio lietuvių centro pastogėje. Ruošia „Studija R".

Lengvai ir greitai galėsite pasiekti Northwestern universitetą, jei norėsite vykti į V. Adamkaus paskaitą iš Marquette Parko ar Lemonto. Šį šeštadienį, rugsėjo 9 d., vienas autobusas iš Lemonto išvažiuos 11:15 val.r., o kitas nuo „Seklyčios" pajudės 11:30 val.r. Grįžtama apie 4 val.p.p. Kelionės mokestis – tik 2.50 dol. žmogui. Pasinaudokite šia patogia paslauga!

Dr. Dalia Kiseliūnaitė, Klaipėdos universiteto Baltų kalbotyros ir etnologijos katedros filologė, sutiko išversti prof. dr. Juozo Ereto knygą "Die Vergessenen Balten" į lietuvių kalbą. Iki šiol šis leidinukas buvo išverstas į anglų, prancūzų, ispanų, italų, portugalų kalbas ir plačiai paskleistas Saugumo konferencijos metu Šiaurės ir Pietų Amerikos politikams bei diplomatams 1974 ir 1975 metais. Šį vertimą į lietuvių kalbą užsakė inž. Algis Liepinaitis. Be to, primename, jog Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas šią vasarą priėmė rezoliuciją ir kreipėsi į Lietuvos Respublikos institucijas, siūlydamas, kad prof. J. Eretui atminti būtų išleistas Lietuvos pašto ženklas.

Beveik už 100 milijonų dolerių įvairių vaistų, medicinos reikmenų ir kitos svarbios labdaros į Lietuvą yra išsiuntusi Lithuanian Mercy Lift organizacija. „Viduramžių/Medieval" puota, kuri vyks spalio 1 d., sekmadienį, 3 val.p.p. Montefiori soduose, Lemonte, yra vienintelis LML renginys, į kurį kviečiama lietuvių visuomenė ir kitataučiai svečiai. Savo aukomis ir dalyvavimu padėsite Lietuvos oftalmologijos pažangai. Vietas užsisakykite, skambindami Linai Žliobienei tel. 630-725-9544.

Lietuvių tautinės kultūros fondas (pirmininkas inž. Jonas Jurkūnas ir nariai Petras Buchas bei Oskaras Kremeris) Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui paskyrė 2,500 dol. dr. Juozo Skiriaus knygos „Išeivijos pastangos dėl 1948 m. 'Displaced Persons Act' priėmimo: Amerikos Lietuvių Tarybos 1945-1948 metais pėdsakais" išleidimui paremti. Knyga išryškina ALTo vaidmenį šio įstatymo įvedimo istorijoje. Daugelis JAV lietuvių nebūtų galėję atvykti į Ameriką be šio įstatymo. Lituanistikos tyrimo ir studijų centras nuoširdžiai dėkoja Lietuvių tautinės kultūros fondui, kadangi be šios dosnios paramos knyga vargiai būtų išleista.

Taip dainuoja mažieji „ąžuoliukai". Garsiuoju berniukų choru „Ąžuoliuku" žavėjosi daugelio šalių klausytojai – skambiais dainininkų balseliais, scenine laikysena ir muzikalumu. Tačiau pagarsėję „ąžuoliukai" dainuoja ir kituose ansambliuose. Vytautas Jurgelevičius (I eilėje kairėje) ir Ramojus Motuzas (II eilėje dešinėje) kartu su Aurimu Syrusu koncertuoja kaip „Trys tigriukai". Čikagoje jų koncertas įvyks jau šį penktadienį ir šeštadienį. Bilietus įsigykite „Seklyčioje". Nuotr. **Algirdo Rakausko**

S. Džiugo knygų fondui, kuris yra įsteigtas Raseinių viešoje bibliotekoje, rugsėjo mėnesį buvo pasiųsta apie 1,500 svarų įvairių knygų bei leidinių lietuvių ir anglų kalbomis. Kita dalis knygų pasiųsta: M. Mažvydo bibliotekai, Girkalnio vidurinei mokyklai ir kitoms institucijoms. Visa tai buvo nusiųsta per „Transpak" siuntinių firmą, kuriai vadovauja ir sąžiningai patarnauja Romas Pukštys. Didžiausia padėka priklauso Lemonto LB apylinkės valdybai, kurios dėka (vertindama knygų siuntimą į Lietuvą kaip kultūrinį įnašą) buvo paskirta 1,000 dol. auka persiuntimo išlaidų apmokėjimui, nes knygų persiuntimas yra brangus.

PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, grįžęs iš Vilniaus, „Saulutės" „Atviro žodžio" forume skaitys pranešimą „PLB seimas, nutarimai ir Bendruomenės ateitis". Kadangi visi esame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nariai, visi kviečiami penktadienį, rugsėjo 15 d., 7 val.v. į PLC Bočių menę Lemonte. Įėjimas – nemokamas.

Lietuvoje jau auga nauja, Nepriklausomos Lietuvos jaunimo karta. Kokia ji? Atvykite ir jums pažadame, kad šiais vaikais tikrai nenusivilsite. Niekas taip skambiai ir nuotaikingai nedainuoja kaip „Trys tigriukai" – trys jaunieji garsaus „Ąžuoliuko" choro dainorėliai Ramojus Motuzas, Aurimas Syrusas ir Vytautas Jurgelevičius. Jų dainų Lietuvoje klausosi ir mažas, ir senas, o gimnazijų ir mokyklų moksleiviai, pabuvoję „Tigriukų" koncerte, visiškai jais susižavėjo. Įsigykite bilietus į „Trijų tigriukų" koncertus, kurie vyks jau rytoj, penktadienį, 6 val.v. PLC, Lemonte, ir šeštadienį, 6 val.v. Jaunimo centre. Ateikite su vaikais, tėvais ir seneliais – jie visi galės dainuoti ir pritarti lietuvaičiams, nes dainininkų atliekamos dainos labai melodingos ir lengvai įsimenančios.

Kviečiama talka! „Saulutė" labdaros siuntinius kviečia padėti krauti šį šeštadienį, 6:30 val.r. ir 8:30 val.r. Informacija tel. 630-243-9488.

Šaulių namuose šį sekmadienį geguzinė neįvyks.

„TALMAN DELI" ČIKAGOJE PLEČIA PREKYBĄ

Čikagos lietuvių senoje gyvenvietėje Marquette Parke, netoli nuo lietuvių parapijos bažnyčios, 69-oje gatvėje prie Talman Ave. kampo, tautiečius ir kitataučius aptarnauja „Talman Delicatessen" parduotuvė. Daugelį metų čia vedama prekyba krautuvės lange pavadinta ir antru pavadinimu — „Lithuanian Village", kadangi jos delikatesai, maisto produktai yra gaminami pagal lietuvišką skonį.

Nedaug beliko senbuvių lietuvių Marquette Parko apylinkėje, daugumai išsikėlus į Čikagos priemiesčius. Jų vietą iš dalies užpildė naujoji ateivių banga iš Lietuvos. Tačiau senbuviai ir naujieji ateiviai iš priemiesčių nuolat atvažiuoja į „Talman Deli" nusipirkti savos gamybos, lietuviško skonio maisto produktų.

„Bočių" duona

Grįžtantieji iš viešnagės Lietuvoje labai dažnai iš Vilniaus vežasi „Bočių" duonos kepalus.

— Nebereikia vežtis, — aiškina Talman Deli savininkė Irena Juknius. — „Bočių" duona kepama Čikagoje. Labai skani.

— Ar jūsų parduotuvė turi „Bočių" duonos?

— Turi. Ne tik „Bočių" duonos, bet ir lietuviškų šakočių, tortų „Napoleonų", pyragaičių, lašiniuočių. Mūsų virtuvė viską gamina. Mielai priimame užsakymus iš anksto, — Irena rodė stiklo lentynose besipuikuojančias gėrybes.

Ir ko čia nebuvo! Balandėliai, koldūnai, cepelinai, kugelis ir įvairūs šalti užkandžiai. Lentynoje pasipūtęs sėdėjo storas skilandis, įvairios dešros, įvairūs importuoti maisto produktai.

— Viską patys gaminame. Iš geriausių produktų. Saldainius, šokoladą importuojame iš Europos kraštų.

Parduotuvės viršutinėse lentynose pirkėjų laukė įvairūs lietuviški suvenyrai, gintaro paveiksliukai, medžio drožiniai, tautinės juostos, staltiesės ir mūsų kunigaikščių paveikslai.

Spaudos kioskas

Visa parduotuvės siena buvo nuklota lietuviškos spaudos periodika. Čia buvo žurnalai iš Lietuvos: „Laima", „Malonumas", „Veidas", „Karys", „Kardas", „Lithuanian Heritage" ir dienraščiai „Lietuvos rytas", „Lietuvos aidas", „Respublika" bei du kartus per savaitę einantis „Valstiečių laikraštis". Buvo čia ir išeivijos spauda: „Draugas", „Dirva", „Lietuvių balsas", „Tėviškės žiburiai" ir naujai pradėtas leisti „Amerikos lietuvis".

— Spaudą tvarko mano tėvelis, — šypsojosi Irena.

— Kaip sekasi platinti mūsų spaudą? — klausiau A. Juknį.

— Gerai, sakote — platinti. Biznio iš to nėra. Tik patarnavimas klientams. Daugiausia perka naujai atvykusieji.

Patarnavimai pokyliams

— Mes vis labiau plečiamės — vis daugiau parduodame maisto, pokyliams, šeimų šventėms, — energingai aiškino Irena.

— Aptarnaujate tik lietuvius ar ir amerikiečius?

— Ir vienus, ir antrus. Gerai paruošiame už žemas kainas. Lašiniuočius siunčiame per visą Ameriką.

— Po vasaros atostogų, prasidedant rudens baliams daug kam bus reikalingi jūsų patarnavimai.

— Mielai patarnausim. Užsakymus priimame telefonu (773) 434-9766, — pasakė Irena ir nuskubėjo aptarnauti gausiai susirinkusių šeštadienio klientų.

„Talman Deli" yra didžiausia lietuviška „sala" visoje Čikagoje su lietuviško maisto gamyba bei jo tiekimu. Didžiausias yra ir jos lietuviškos spaudos kioskas.

Br. Juodelis

PO ILGOS ILGOS PERTRAUKOS

Daugelis „Draugo" dienraščio ir „Pensininko" žurnalo skaitytojų žino, kiek nemažai per daugelį metų vyresniųjų lietuvių centro vadovybė surengė vienos ar dviejų dienų išvykų. Keliaudavo ne tik „Seklyčios" lankytojai, bet ir mėgstantys prie jų prisidėti. Kiek malonių prisiminimų!

Tad įsiviešpatavus ilgesnei tylai buvę ekskursantai pradėjo nerimaudami belstis į vadovės Elenutės širdį, kad jau laikas ir vėl pajudėti. Vyr. lietuvių centro vadovybė ėmėsi iniciatyvos ir paskelbė, kad rugpjūčio 18 d. vykstame į „Blue Chip Casino", Michigan City, Indiana.

Bematant užsiregistravo 45 ekskursantai. (Kas gi nenorėtų išmėginti savo laimę?) Atvykus visą valandą anksčiau nustatyto laiko, nustebome, kad „mūsų" puikus autobusas jau laukia, „Seklyčios" veidrodžių salė pilna laukiančiųjų. Išvykos vadovei Elenutei Sirutienei patikrinus sąrašo lapą ir išdalinus bilietėlius, traukiame autobuso link. Nuotaika visų puiki. Vadovė Elenutė eilės tvarka šaukia pavardes ir lipame į puikų keleivinį, su visais patogumais autobusą.

Autobuse dar pats vairuotojas pasisveikinęs patikrina, ar visi, kad ko nors nepaliktume. Važiuodami seniai bematytomis pietryčių gatvėmis, stebimės pasikeitusia aplinka. Buvusios apleistos šiukšlinos gatvės nebeatpažįstamos. Nameliai suremontuoti, išdabinti. Aplinkui — žolynai, įvairios gėlės ir krūmai akį džiugina. Grožėdamiesi viskuo, įsukame į greitkelį ir leidžiamės Indianos link. Pro akis lekia dar vasarinė graži gamta ir nuostabus mėlynas dangus su baltais debesėliais (nuo pat kūdikystės dienų mėgstu debesis). Norėčiau dar ilgai ilgai važiuoti, tik štai jau ir „Casino". Mūsų puikusis vairuotojas perduoda mus „Casino" vadovui, kuris mus pasveikina, palinkėdamas geros nuotaikos ir... sėkmės. Po to „Casino" instruktorė pasveikindama nurodo visą eigos tvarką, taip pat palinki malonios dienos ir sėkmės.

Ką gi, einame į laivą, juk mes jau patyrę, o kurie čia pirmą kartą, tai tik stebi, žiūri. Kas čia darosi, koks šurmulys! Prie kasos gauname talonėlius, kurie jau apmokėti, jeigu norėsi daugiau, pirksi iš savo kišenės. Stebi jau anksčiau čia atvykusius, — veidai rimti, tai tikrieji lošėjai, o kiti tik šiaip sau atvyksta pažaisti. Užkalbina mane jauna moteris sako: „Aš čia pirmą kartą, tai — mano gimtadienio dovana. Kai dovaną pralošiu, tai man gana, neturiu patraukimo tokiam žaislui! Stebiu savo grupės bičiulius, vieniems pinigėliai — br.. br... br... tik krenta, tik krenta (ypač vyriškos giminės atstovams). Kiti pinigėlius meta, meta, o ta mašina viską praryja ir nieko negrąžina. Man pasisekė — nei pralošiau, nei išlošiau, išėjau lygiom, jokių rūpesčių".

Pasibaigus lošimo laikui, einame į užkandinę, nes jau gerokai išalkę. Užkandžių pilnas bufetas, pradedant salotomis, įvairiom mėsom, žuvimis, daržovėmis, baigiant saldumynais ir kava. Tad prisipildę savo lėkštutes kas kam patinka, sėdame grupelėmis. Tyla. Kiek numarinę alkį, pradedame diskusijas. O tų įspūdžių begalybė...

Pasistiprinę, atsikvėpę, žiūrime — jau laikas eiti link autobuso. Mūsų ištikimasis vairuotojas jau laukia. Susėdus visiems į savo vietas lekiame Čikagos link. Ekskursantai kiek tylesni, lyg ir susimąstę. Vadovė Elenutė sako: „Onute, pradėk dainą!" Kas tau dainuos? Visi susimąstę, tie, kurie laimėjo, mintyse paskendę, ką veiks su tais pinigais. Gal... o gal? O tie, kurie pralošė laužo galvą, kaip reikės išsiversti iki kitos algos. Tad važiuojame toliau, dalinuosi įspūdžiais su šalia sėdinčia Janyte. Pasirodo, kad ji savo talonėlius išdalino kitiems. Štai kur širdis!!!

Džiaugiamės gražia nuo kasdienybės atsipalaidavusia diena. Dėkojame išvykos vadovei Elenutei už puikų vadovavimą, laukdami ateinančios išvykos.

O. Lukienė

SUSIRINKIMAS PRIE ŠIAURĖS AŠIGALIO

Rugsėjo 2 d. vyko Lietuvos Vaikų globos būrelio „Saulutė" susirinkimas Indrės Tijūnėlienės namuose, šiaurvakariuose Čikagos priemiestyje. Kokia tai buvo nesąmonė! Daug kas dar atostogauja ar paskutinėmis dienomis dar nori pasinaudoti „ilgojo savaitgalio" proga pabuvoti gamtoje prie ežero. Be to, kas tai per kelionė į kažkokią nežinią! Tai ne PLC, ne Lemontas ir net ne Jaunimo centras, į kurį jau esame įpratę traukti.

Nepaisant įvairių kliūčių buvo drąsuolių, kurios pasiryžo atvykti. Ona Rušėnienė, praleidusi ilgesnį laiką Anykščiuose, papasakojo apie aplankytas šeimas ir anykštėnų gražiai surengtą šventę, kur stebino gėlių puokščių grožis, įvairūs pasilinksminimai. Šventę rėmė verslininkai, firmos, už tai susilaukdamos reklamos. Ypatingai sunkūs laikai, bet tokios šventės gal vis tiek reikalingos laikinai užmiršti vargus, pakelti ūpą, nuotaiką. O Rušėnienė taip pat papasakojo keistą istoriją. Žmonės įsivaikino du vaikus. Juos augino. Už savo vyrą jaunesnė žmona susirgusi mirė. Sudegė tvartas. Varge paskendęs pensininkas vyras, neturėdamas lėšų tvarto atstatymui ir vaikų išlaikymui, prašė panaikinti įsivaikinimo dokumentus, įforminant jam vaikų globą. Reiškia, formaliai tapęs vaikų globėju, ne tėvu, jis gautų paramą (gal 500 Lt mėnesiui) už globojamus vaikus. Buvo nesutikta tai padaryti. Vaikai atiduoti svetimų globai, o naujiems globėjams mokama valdžios parama...

Laima Žliobienė papasakojo apie sklandžiai praėjusį PLB seimą Vilniuje, į kurį suvažiavo atstovai iš įvairių kraštų. Taikiai buvo sprendžiami visiems rūpimi klausimai, priimtos užsieniečių retai lankomos Baltarusijos ir Tilžės lietuvių bendruomenės.

„Saulutės" pirmininkė parodė „Saulutės" paaukotais pinigais nupirkto autobusėlio, skirto vežioti Raseinių rajono, Pumpurų kaimo vaikus į mokyklą, faksu gautą nuotrauką. Viena motina Almai ir prezidentui Valdui Adamkams rašė: „Į mokyklą mano trys vaikai vaikšto 8 kilometrus, o nueiti ir pareiti jau 16 kilometrų. Pirmokėlis užminga per pamokas ant suolo. Atsiliepia ir mokslui. Žiemą neįmanomą kasdien leisti į mokyklą. Vaikai su siaubu galvoja apie žiemą..." Kadangi dėl lėšų stokos jungiamos kaimo mokyklos, reikia daugiau autobusėlių. Yra pigiau papildomai išlaikyti autobusėlį negu dvi mokyklas.

„Saulutės" atstovo Robert Dudos iniciatyva balandžio mėnesį Lietuvoje lankėsi JAV 109-tos medicinos eskadronas (109th Medical Squadron). Amerikiečiai medikai skaitė paskaitas, vedė pratybas, nuvežė kompiuterių, medicinos įrangos. Už šias pastangas gautas kariuomenės vado J. Kronkaičio padėkos laiškas su pasiūlymu tokias pratybas vėl surengti 2002 metais. Taip pat gautas senatoriaus Richard Durbin laiškas, kuriame šis dėkoja „Exercise Baltic' Phoenix-2000", už medicininius apmokymus ir paslaugas Lietuvoje.

Deja, vargas neturi sezonų. Todėl sezonų nėra ir „Saulutės" veiklai. Šeštadienį, rugsėjo 9 d., 6:30 v.r. ir 8:30 val. r. renkamės PLC apatinėje mašinų aikštelėje krauti 600 siuntinių į sunkvežimius, nes siuntimo kompanija atsiųs 2 sunkvežimius — vieną 7 val. r. ir kitą 9 val. r. Labai reikia talkos. Penktadienį, rugsėjo 15 d., 7 v.v. PLC Bočių menėje, PLB pirmininkas Vytautas Kamantas skaitys pranešimą „PLB seimo nutarimai ir bendruomenės ateitis". Visi kviečiami dalyvauti. Penktadienį, rugsėjo 29 d. 7 v.v. PLC Bočių menėje kalbės iš Vilniaus atvykę „Lietuvos vaikų fondo" atstovai Romualda Navikaitė ir Romanas Burba. Visi kviečiami atsilankyti, išsiaiškinti įvairiais vaikų paramos klausimais. Šeštadienį, rugsėjo 30 d., PLC Lietuvių fondo salėje (sporto salėje) „Saulutės" Detroito skyriaus ruošiamas labdaros koncertas „Lieka tik meilė". Tai žodžio ir muzikos deimantėlis, kurį atliks žinoma aktorė Virginija Kochanskytė su savo kolegėmis pianiste Melitina ir soliste Raminta.

Kodėl prašome šiuose renginiuose, ypač rudens labdaros koncerte, dalyvauti? Ne tik, nes įdomu ar gražu, bet todėl, kad jei rudenį eiliniam žmogui Lietuvoje buvo blogai, kovo mėnesį dar sunkiau, o liepos mėnesį dar blogiau. Vasarą buvo didelė jaunimo užimtumo problema — nėra kur įsidarbinti, nėra lėšų važiuoti į stovyklas ar su šeima į pajūrį. Jei tėvai dirba, vaikai, kad ir maži, lieka namuose vieni. Rudeniui artėjant, tėvams kyla rūpestis, kaip vaikus išleisti į mokyklą — reikia rūbų, avalynės, vadovėlių, mokslo reikmenų. Tėvai jaudinasi, kad rytais vaikus tik arbatėle gali pamaitinti. Alkaniems vaikams reikalingas masinis nemokamas maitinimas mokyklose, o lėšų tam nėra. Visuomenėje padidėjęs skurdas pasijunta, kai labdaros virtuvėse eilės tiek padidėja, kad nebelieka, kas dalinti. Aišku, kai kuriems nieko netrūksta...

Neužpildysim visų spragų. Tačiau smagiai praleisdami laiką labdaros renginyje, bent vienam į vargą patekusiam ištiesim ranką.

I. Tijūnėlienė

DARBINGAS NAMŲ SAVININKŲ POSĖDIS

Poatostoginis Marquett Parko namų savininkų posėdis įvyko rugsėjo 1 dieną, penktadienį, 6 val. v. pirmininko Juozo Bagdžiaus namuose. Posėdyje dalyvavo ne visi valdybos nariai. Pirmininkas, pasveikinęs ir padėkojęs už atsilankymą, pateikė posėdžio darbotvarkę, kuri buvo vienbalsiai priimta. Pirmininkas pasisakė, kad per atostogas turėjo dalyvauti net keliuose pasitarimuose arba eisenose, kurios buvo rengiamos mūsų apylinkėje. Taip pat rugpjūčio 26 d. reikėjo išklausyti ilgus politikierių pranešimus, kuriuos ruošė 15 apylinkės atstovas.

Be visa to, buvo skaityti keli laiškai: „Utility board" ir Draugo fondo. Šioms organizacijoms paskirta po aukelę.

Poatostoginis narių susirinkimas šaukiamas rugsėjo 15 d., penktadienį, 6:30 val. vakaro parapijos salėje, 68 South Washtenaw Ave. Susirinkime kaip visuomet dalyvaus policijos atstovas, ir nutarta žūtbūt gauti atstovą iš įstaigos, kuri kelia namų mokesčius — „Property Tax".

Todėl visi nariai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti šiame susirinkime. Visi žinome, jog juo gausesnis susirinkimas, juo geresni rezultatai. Nė vienam nėra prie širdies toks mokesčių pakėlimas, todėl kovokime, kaip įmanydami. O gal prireiks važiuoti papiketuoti. Todėl būkime stiprūs, dalyvaukime susirinkime ir pareiškime valdžios žmonėms, kad mes nesutinkame su jų sprendimais, ir mes, namų savininkai, turime balsą. Po susirinkimo — kavutė.

Ant. Repšienė

PLC GEGUŽINĖ

Rugsėjo 3 d. įvyko Pasaulio lietuvių centro šventė-gegužinė. Oras buvo puikus, maistas skanus, nuotaika gera. Piniginėje loterijoje buvo iš traukti šeši laimingieji numeriai. Norime juos paskelbti: 50 dol. laimėjo prelatas I. Urbonas, Lemont, IL; 100 dol. – V. Grybauskas, Port Orange, FL; 150 dol. – James T. Rathke, Toledo, OH; 200 dol. – Ida D. Milbut;, New York, NY; 500 dol. – R. Jankauskas, Lockport, IL; 1,000 dol. – Edward J. Mankus, Chicago, IL.

Sveikiname visus laimėtojus, ypač dėkojame prelatui Ignui Urbonui, kuris savo laimėjimą paaukojo Pasaulio lietuvių centrui. Tuo pačiu dėkojame visiems, bandžiusiems laimę ir aukojusiems centrui šios gražios vasaros šventės proga.

PLC administracija